

ชื่อเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

ชื่อผู้วิจัย นายวศิณชัย ถึงวงศ์

สาขาวิชา พลศึกษา

คณะอาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.จิราวัฒน์ ขจรศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(นายเทพรักษ์ กันพุง)

รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ประจำวิทยาเขตชลบุรี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ร.ศ.ดร.สบสันต์ มหานิยม)

กรรมการ

(ดร. สาโรจน์ สิงห์ชม)

กรรมการ

(ดร. กฤตพล พิทธิไชย)

กรรมการ

(ดร. จิราวัฒน์ ขจรศิลป์)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

บทที่

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน	23
ประวัติความเป็นมาของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
3. วิธีดำเนินการวิจัย	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ขั้นตอนการดำเนินงาน	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผลการวิจัย	81
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	87
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก รายชื่อโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถาม.....	93
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.....	96
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
ประวัติย่อผู้วิจัย	105

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	แสดงกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....48
2	แสดงจำนวนคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....52
3	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ ของกลุ่มผู้บริหาร.....53
4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ ของกลุ่มผู้บริหาร.....56
5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ของกลุ่มผู้บริหาร.....58
6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ของกลุ่มผู้บริหาร..... 60
7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของกลุ่มผู้บริหาร..... 62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ ของกลุ่มปฏิบัติการ..... 64
9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ ของกลุ่มปฏิบัติการ..... 66
10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ของกลุ่มปฏิบัติการ.....68
11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ของกลุ่มปฏิบัติการ.....70
12	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของกลุ่มปฏิบัติการ..... 72

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

- 1 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน
ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
วิทยาเขตชลบุรี.....
- 2 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านความรู้.....
- 3 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านทักษะ.....
- 4 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง.....
- 5 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน
ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล.....
- 6 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน
ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ.....

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก มีการกล่าวไว้ว่า การมีทรัพยากรมากเท่าใดไม่สำคัญเท่ากับมีความสามารถในการบริหารจัดการ ทรัพยากรแรงงานและคุณภาพของคน (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2542: 6 อ้างถึงใน ขจรศักดิ์ ศิริมัย, มปป:1) แนวคิดเรื่องสมรรถนะนี้มีพื้นฐานมาจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคล โดยมีความเชื่อว่าเมื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้ว คนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กร บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น การนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จึงควรมุ่งพัฒนา ทรัพยากรบุคคลขององค์กรเป็นสำคัญ ต้องมีการพิจารณาว่าบุคคลในองค์กรมีความสามารถอย่างไร จึงจะทำให้องค์กรชนะคู่แข่งและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงที่พัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าสู่วิชาชีพต่าง ๆ ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบุคลากรที่จะเป็นพลังสมองของประเทศในอนาคต ดังนั้นสถาบัน ระดับอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องดำรงและมุ่งมั่นพัฒนาสถานะความเป็นคลังสมองของชาติ อันเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และการเสริมสร้างคุณค่าของบัณฑิต เพื่อเป็นฐานที่จะพัฒนาประเทศให้แข็งแกร่งต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาที่มี ผลการเรียนรู้ ก็มิได้หมายความว่านักศึกษาเหล่านั้นจะมีความสามารถในการทำงานในระดับที่สูงกว่า นักศึกษามีผลการเรียนที่ต่ำกว่า โดยในประเด็นข้างต้น David Macleland (1993 อ้างถึงใน อารงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์, 2549: 5) พบว่า “ผู้ที่ทำงานเก่ง” ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เรียนเก่งแต่บุคคลนั้นๆ ต้องสามารถประยุกต์ใช้หลักการหรือองค์ความรู้ที่ตนมีอยู่เพื่อประโยชน์ในการทำงานที่ทำหรือสมรรถนะ (Competency) ที่เหมาะสมตรงกับงาน จึงจะสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานและสร้าง ประโยชน์ให้กับองค์กรของตนเองได้จริง ดังนั้น สถาบันระดับอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการ ผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะเป็นที่ต้องการขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ยังต้องมีระบบ การติดตาม ประเมินผลสมรรถนะดังกล่าวเพื่อให้รู้สถานะของสมรรถนะและกลยุทธ์ที่เหมาะสม ในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา อีกทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปบริหารจัดการทั้งในเรื่องของการประเมิน หลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) กำหนดให้ อุดมศึกษาไทยในช่วงปี 2555 - 2559 ต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้้นำการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่นโดยเร่งสร้าง

ภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกโดยให้คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเอง และเพื่อช่วยเหลือสังคมมีคุณธรรมมีความรับผิดชอบและมีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษาคือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด บัณฑิตระดับอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1, 2558) และจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ได้มีการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้านคือ 1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันการพลศึกษา เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เดิมชื่อวิทยาลัยพลศึกษา ทำหน้าที่ผลิตครู โดยเฉพาะครูสอนพลศึกษาสุขศึกษา แต่เดิมกรมพลศึกษาได้ทำการผลิตครูพลศึกษามาเป็นเวลานานโดยรับโอนโรงเรียนพลศึกษากลางมาดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2479 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตร ให้ทันสมัยเรื่อยมา จนได้มีการจัดตั้ง “วิทยาลัยพลศึกษา” ต่อมาได้ขยายหลักสูตรเป็นระดับปริญญาตรี สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยกลุ่มงานราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548 และทำให้พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษามีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2548 เป็นต้นไป จึงนับได้ว่าสถาบันการพลศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาได้ก่อกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ซึ่งระยะเวลาที่หนึ่งทศวรรษของสถาบันการพลศึกษาได้มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตครูมาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 ที่ต้องการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของเด็ก เยาวชนและประชาชนให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ เป็นคน ดีมีความรู้ความสามารถ มีระเบียบวินัย สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษาและวิชาชีพขั้นสูงแก่บุคลากรทางด้านพลศึกษา การกีฬา และวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมการวิจัย การให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี

การทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน และกีฬาไทยซึ่งสมรรถนะของนักศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาของสถาบัน สอดคล้องกับ ประจักษ์ ทรัพย์อุดม (2550 : 3) ที่กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือปฏิบัติงานได้ผลดีเยี่ยมกว่าคนอื่นนั้นหมายถึงบุคคลนั้นมีสมรรถนะสูง หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า สาเหตุที่บุคคลทำงานแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะขาดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะบางประการหรือมีสมรรถนะด้านอื่นๆ อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งได้แก่ สมรรถนะทางด้านความรู้ ทางด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล สมรรถนะดังกล่าวจะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่จำเป็นและมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานใน ความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าคนอื่น และจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ได้จัดการเรียนการสอนตามปรัชญาที่ว่า พลศึกษาเด่น เน้นคุณธรรม นำปัญญา พัฒนาสังคม ภายใต้วิสัยทัศน์ของคณะศึกษาศาสตร์เพื่อเป็นองค์กรที่มีศักยภาพสูงในการผลิตบุคลากรทางด้านพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ และทางด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพพันธกิจหนึ่งที่สำคัญ คือ การส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี โดยยึดหลักมาตรฐานวิชาการ และวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี ยึดหลักความร่วมมือกับสถาบันองค์กรชุมชน นำไปสู่การพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิค วิธีการทำงานอาชีพ และด้านคุณธรรม ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรมี 3 หมวดวิชา ประกอบด้วย 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (2.1 วิชาชีพครู 2.2 วิชาเอกพลศึกษา (เอกเดี่ยว 2.3 วิชาเอกพลศึกษา (เอกคู่) และ 3. หมวดวิชาเลือกเสรี ซึ่งสาขาติ โสมประยูร (2550) ได้กล่าวไว้ในกรอภิปรายเรื่อง ปัจจุบันและอนาคตของสุขศึกษา พลศึกษาและนันทนาการ ตอนหนึ่งว่า “เรื่องการผลิตครูสุขศึกษาและพลศึกษาในระดับปริญญาตรี การผลิตครูควรมีลักษณะเป็นหลักสูตรเอกคู่ ครูจึงจะสอนได้ทั้ง สุขศึกษาและพลศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดวิชาเฉพาะด้าน กลุ่มวิชาชีพครู หม่ววิชาหลักสูตรและการสอน เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้หลักการและทฤษฎีต่างๆ ในชั้นเรียน รวมถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาจะต้องนำเอาองค์ความรู้และมวลประสบการณ์ต่างๆ นั้น ไปฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง ในการปฏิบัติการสอน (Internship) ตามสถาบันศึกษา ภาคเรียนศึกษาที่ 1 และ 2 ของชั้นปีที่ 5 โดยการปฏิบัติงานครู การสอน การจัดทำแผนการเรียนรู้อัตนภาคเรียน และนำแผนไปปฏิบัติการสอนตามกลุ่มสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้อั กระบวนการจัดการเรียนรู้อ การผลิตสื่อ การบันทึก วิเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการนำ

ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ และดำเนินการ แก้ไขปัญหาในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การรายงานผลการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งการผลิตครูพลศึกษาต้องคำนึงถึงมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพและต้องผลิตครูให้มีสมรรถนะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะอันพึงประสงค์ที่สำคัญของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เพื่อนำผลที่ได้ไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้มีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อสำเร็จการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตจาก คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพครูให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษาจำนวน 264 คน ซึ่งประกอบ ผู้อำนวยการ 88 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 88 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 88 คน

2. กลุ่มปฏิบัติการจำนวน 348 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง 146 คน อาจารย์นิเทศ 26 คน และนักศึกษาปฏิบัติการสอน 176 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษาจำนวน 111 คน ซึ่งประกอบ ผู้อำนวยการ 37 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 37 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 37 คน

2. กลุ่มปฏิบัติการจำนวน 145 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง 61 คน อาจารย์นิเทศ 11 คน และนักศึกษาปฏิบัติการสอน 73 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการ ของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติการสอน หมายถึง การออกฝึกประสบการณ์จริงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การสอนที่สถาบันการพลศึกษากำหนดให้นักศึกษาได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ ทั้งงานในหน้าที่ครูที่เกี่ยวกับการสอน และการทำงานในหน้าที่ครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อแสดงและค้นหาความสามารถของตนเองในด้านการเป็นครูในโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่ได้ทำการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
2. สมรรถนะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ที่ปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ
3. นักศึกษาปฏิบัติการสอน หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่ไปปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่าย
4. โรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน หมายถึง โรงเรียนที่ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ส่งนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2558
5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา
6. อาจารย์นิเทศ หมายถึง อาจารย์ประจำการที่ปฏิบัติราชการอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลและ ประเมินผลการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา
7. อาจารย์พี่เลี้ยง หมายถึง อาจารย์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลรับผิดชอบให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในขณะ ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี และเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษา ปฏิบัติการสอน เพื่อให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน
2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับคณะศึกษาศาสตร์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียน การสอนของนักศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิต ด้านพลศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

- 1.1 ความหมายของสมรรถนะ
- 1.2 รูปแบบของสมรรถนะ
- 1.3 องค์ประกอบของสมรรถนะ
- 1.4 วิธีการกำหนดสมรรถนะ
- 1.5 การประเมินสมรรถนะ
- 1.6 การนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้

ประเด็นที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน

- 2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน
- 2.2 ความสำคัญของการปฏิบัติการสอน
- 2.3 จุดมุ่งหมายของการปฏิบัติการสอน
- 2.4 รูปแบบการจัดการปฏิบัติการสอน

ประเด็นที่ 3 ประวัติความเป็นมาของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี

- 3.1 ประวัติความเป็นมาของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี
- 3.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต

ประเด็นที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ประเด็นที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency)

David C. McClelland ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ โดยได้ทำการศึกษาวิจัยว่าทำไมบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกัน McClelland จึงทำการศึกษาวิจัยโดยแยกบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีออกจากบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานพอใช้ แล้วจึงศึกษาว่าบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการทำงานที่แตกต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency) (จिरประภา อัครบวร, 2549 : 58) และในปี ค.ศ. 1973 McClelland ได้เขียนบทความวิชาการเรื่อง Testing for Competence Rather than Intelligence ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของแนวคิดเรื่องสมรรถนะที่สามารถอธิบายคุณลักษณะของคนว่าเปรียบเสมือนกับภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg) พบว่าการทำงานให้ได้ผลงานที่ดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะภายในตัวบุคคล ได้แก่ ทศนคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) ความเชื่อ (Belief) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) ความรู้ (Knowledge) ฯลฯ ที่เป็นส่วนสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมและความสำเร็จในการทำงาน สิ่งเหล่านี้เกิดจากระบบการณ การปลูกฝัง การศึกษา การได้ยิน การได้เห็น ฯลฯ สิ่งสมมาจนก่อให้เกิดคุณลักษณะภายในตัวบุคคลนั้น ดังนั้นการที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงให้บุคคลนั้นทำงานให้ได้ผลงานที่ดีและประสบความสำเร็จนั้นไม่่ง่าย ต้องใช้เวลา จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของการมาสนใจในเรื่องสมรรถนะของคน (อ้างถึงใน สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548 : 10) สามารถอธิบายได้ว่า คุณลักษณะของบุคคลนั้นเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในน้ำโดยมีส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนน้อยลอยอยู่เหนือน้ำซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ได้แก่ ความรู้สาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมา (Knowledge) และ ส่วนของทักษะ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่างๆ (Skill) สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self Image) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และแรงจูงใจ (Motive) ส่วนที่อยู่เหนือน้ำเป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับเขาวัวปัญญาของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีความฉลาดสามารถเรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ และทักษะได้นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น จึงจำเป็นต้องมีแรงผลักดันเบื้องลึก คุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมอย่างเหมาะสมด้วย จึงจะทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ที่มีผลงานโดดเด่นได้

ดังนั้นความหมายของคำว่าสมรรถนะหรือ ชีตความสามารถสามารถแบ่งได้ตามวัตถุประสงค์ของการทำไปใช้งานได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ สมรรถนะตามแนว British Approach ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประกาศนียบัตรรับรองวิทยฐานะของพนักงานหรือบุคลากร โดยจะกำหนดจากมาตรฐานผลการปฏิบัติงานที่สามารถยอมรับได้ของงานและวิชาชีพนั้น สมรรถนะในแนวคิดจึงเป็น

การกำหนดเฉพาะงานและเป็นไปตามวิชาชีพ ส่วนสมรรถนะตามแนว American Approach จะมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาบุคลากร กำหนดจากพฤติกรรมของผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี ซึ่งการพัฒนาบุคลากรนี้จะต้องเป็นไปตามแนวทางที่องค์การต้องการจะเป็น สมรรถนะตามแนวคิดนี้จึงไม่สามารถลอกเลียนกันได้ เพราะแต่ละองค์การย่อมมีความต้องการบุคลากรที่มีลักษณะแตกต่างกัน

1.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะ สมรรถภาพ หรือขีดความสามารถ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Competency ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของสมรรถนะไว้ ดังนี้

David C. McClelland กล่าวว่าสมรรถนะ (Competency) คือบุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ (อ้างถึงใน สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ, 2548: 14)

อ้างศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2548 : 27) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลที่จะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547 : 9) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะ (Competency) ออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ทศนคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) และอุปนิสัย (Trait) และกลุ่มที่ 2 หมายถึง กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) หรือเรียกกันว่า KSAs ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่สามารถวัดและสังเกตเห็นได้

สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ (2548 : 17) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency) ไว้สอดคล้องกับอาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ุ (2548 : 22-23) คือความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) ที่ทำให้บุคคลผู้นั้นทำงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าผู้อื่น ประจักษ์ ทรัพย์อุดม (2550 : 3) ได้ให้ความหมายของคำว่าสมรรถนะ ไว้ว่าคือความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristic of Attributes) ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม (Behavior) ที่จำเป็น และมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าบุคคลอื่น ซึ่งสมรรถนะของคนเกิดได้จาก 3 ทางคือ 1) เป็นพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2) เกิดจากประสบการณ์ทำงาน 3) เกิดจากการฝึกอบรมและพัฒนา

อานนท์ ศักดิ์วีระวิชัย (2547 : 61) ให้นิยามของสมรรถนะ ไว้ว่า คือคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่างๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพอื่นๆ ซึ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมขององค์การ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งต้องสามารถจำแนกได้ว่า ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ ต้องมีคุณลักษณะเด่นๆ อะไรบ้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สาเหตุที่ทำงานแล้วไม่ประสบความสำเร็จ เพราะขาดคุณลักษณะ บางประการ คืออะไร เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2547) กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency) คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร

Scott B.Pary (อ้างถึงใน สุภัฏญา รัศมีธรรมโชติ, 2004: 48) สรุปคำนิยามของสมรรถนะ ไว้ว่า กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่งๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะดังกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งนั้นๆ และสามารถวัดผลเทียบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ และเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา

ปิยชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549 : 12) ได้กำหนดนิยามของสมรรถนะ (Competency) ว่า หมายถึง ทักษะ ความรู้ และความสามารถหรือ พฤติกรรมของบุคลากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถทำงานจนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานนั้น

Boyatzis (1982: 58) ได้ให้นิยามว่า สมรรถนะ หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งถือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กร และทำให้บุคคลมุ่งมั่นสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ Mitrani, Dalziel และ Fitt(1992 : 11) กล่าวถึงสมรรถนะว่าเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความเชื่อมโยงกับประสิทธิผลหรือการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความหมายของ Spencer และ Spencer (1993 : 9) ที่ให้ความหมายของสมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลต่อความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้และหรือการปฏิบัติงานที่ได้ผลการทำงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ Spencer (1993 : 11) ได้ขยายความหมายของสมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคล (Underlying Characteristic) ที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลจากความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้ (Criterion Reference) และหรือการปฏิบัติงานที่ได้ผลงานสูงกว่ามาตรฐาน (Superior Performance)

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว พอสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกและส่งผลต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทำให้การปฏิบัติงานนั้นๆ ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่า โดยอย่างน้อยมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบคือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) ที่ซ่อนเร้นอยู่อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพและอื่นๆ และกลุ่มพฤติกรรมที่ถูกนำมาใช้ จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับภาระงานที่ปฏิบัติในตำแหน่งนั้นๆ ด้วย

1.2 ประเภทของสมรรถนะ

จากการศึกษาประเภทของสมรรถนะได้มีนักวิชาการกล่าวถึงประเภทของสมรรถนะไว้ ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547 : 10-11) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1.2.1 สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึงบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์การโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

1.2.2 สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมคนนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

1.2.3 สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2546 : 259) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ ตามแหล่งที่มาเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะของบุคคล (Personal Competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเรียนแบบได้

2. สมรรถนะของงาน (Job Competencies) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้นๆ ต้องการ เพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. สมรรถนะขององค์การ (Organization Competencies) เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้นๆได้

จิระประภา อัครบวร (2549 : 68) กล่าวว่า สมรรถนะในตำแหน่งหนึ่งๆ จะประกอบไปด้วย 3 ประเภทได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ พฤติกรรมที่ดีที่ทุกคนในองค์การต้องมีเพื่อแสดงวัฒนธรรมและหลักนิยมขององค์การ

2. สมรรถนะบริหาร (Professional Competency) คือคุณสมบัติความสามารถด้านการบริหารที่บุคลากรในองค์การทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จ และสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ ขององค์การ

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical Competency) คือ ทักษะด้านวิชาชีพที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยจะแตกต่างกันตามลักษณะงาน โดยสามารถจำแนกได้ 2 ส่วนย่อย ได้แก่ สมรรถนะเชิงเทคนิคหลัก (Core technical Competency) และสมรรถนะเชิงเทคนิคเฉพาะ (Specific Technical Competency)

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2548 : 54-55) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นความสามารถในระดับแก่นขององค์การ ความสามารถหลักนี้หากพิจารณาในบริบทที่ต่างกัน ก็อาจเป็นได้ทั้งความสามารถหลักขององค์การ และความสามารถหลักของพนักงานในองค์การ

2. สมรรถนะพิเศษของบุคคล (Personal Competency) คือ บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัย ที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

อึ้งรังศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2548 : 33) แบ่งประเภทของสมรรถนะ (Competency) ออกเป็น 4 ประเภท คือ 1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) 2.สมรรถนะประจำตำแหน่งงาน (Function /Professional/Technical/Job Competency) 3.สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal/ Individual Competency) และ 4.สมรรถนะภาวะผู้นำ(Leadership/Managerial Competency)

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล(2549 : 16) แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่ทุกคนในทุกตำแหน่งงาน ทุกหน่วยงานควรมีเพื่อจะไปสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความสามารถหลักขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Professional Competency) คือสมรรถนะด้านการบริหารจัดการตามตำแหน่งและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่แตกต่างกัน

3. สมรรถนะประจำตำแหน่ง (Function/Job Competency) คือ สมรรถนะเฉพาะของแต่ละตำแหน่งที่ผู้ปฏิบัติงานควรมี

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2547) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ซีดความสามารถหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะ หรือการ แสดงออกของพฤติกรรมของพนักงานทุกคนในองค์การ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัย ของบุคคลในองค์กรโดยรวม ถ้าพนักงานทุกคนในองค์กรมีขีดความสามารถ ประเภทนี้ ก็จะมีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้ ซีดความสามารถ ประเภทนี้จะถูกกำหนดจากวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมายหลัก หรือกลยุทธ์องค์กร

2. ชีตความสามารถด้านการบริหาร (Managerial Competency) คือ ความสามารถด้านการบริหารจัดการ เป็นชีตความสามารถที่มีได้ทั้งในระดับผู้บริหาร และระดับพนักงานโดยจะแตกต่างกันตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Role- Based) แตกต่างตามตำแหน่งทางการบริหาร งานที่รับผิดชอบซึ่งบุคคลในองค์กรจำเป็นต้องมีในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จ และต้องสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ขององค์กร

3. ชีตความสามารถตามตำแหน่งงาน (Functional Competency) คือ ความรู้ความสามารถในงานซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะ ของงานต่างๆ (Job – Based) เช่น ตำแหน่งวิศวกรไฟฟ้า ควรต้องมีความรู้ทางวิศวกรรม นักบัญชี ควรต้องมีความรู้ทางด้านบัญชี เป็นต้น หน้าที่งานที่ต่างกัน ความสามารถในงานย่อมจะแตกต่างกันตามอาชีพ ซึ่งอาจเรียก ชีตความสามารถชนิดนี้ที่เรียกว่า Functional Competency หรือ Job Competency เป็น Technical Competency ก็ได้ อาจกล่าวได้ว่าชีตความสามารถชนิดนี้เป็นชีตความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และคุณลักษณะของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงตามหน้าที่หรืองานที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าหน้าที่งานเหมือนกัน ไม่จำเป็นว่าคนที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น จะต้องมีความสามารถเหมือนกัน

เทียน ทองแก้ว (2550) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 5 ประเภท

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมี เป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัว ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรมและนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบหรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่งหรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์กรนั้นเท่านั้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือนแต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน จากแนวคิดของนักวิชาการพอสรุปได้ว่าประเภทของสมรรถนะ จะพิจารณาจากหลักการที่ยึดเป้าหมายขององค์กรและบทบาทตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรมี 3 ประเภทคือ

1. สมรรถนะหลักขององค์กร (Core Competency of Corporation) จะถูกกำหนดขึ้นตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายหลักขององค์กรเพื่อให้สมาชิกทุกคน มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ มีความเป็นผู้นำ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะด้าน เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Professional Competency or Role Competency) เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารจัดการในตำแหน่งความรับผิดชอบ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งที่บุคคลที่เข้ามาสู่ตำแหน่งนั้นๆ ต้องปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารสามารถปฏิบัติภารกิจบรรลุผลตามมาตรฐานของตำแหน่งที่ถูกกำหนดไว้

3. สมรรถนะในตำแหน่งหน้าที่ (Functional Competency or Job Competency) เป็นความสามารถของบุคคลตามหน้าที่ที่ต่างกัน เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างที่ทำให้สามารถทำงานที่สูงกว่า หรือซับซ้อนกว่า จึงทำให้เกิดผลสำเร็จที่แตกต่างกันของบุคคล

1.3 องค์ประกอบของสมรรถนะ

ตามหลักแนวคิดของแมคเคลแลนด์ (David C. McClelland: 1973) องค์ประกอบของสมรรถนะมี 5 ส่วน คือ

1.3.1 ความรู้ (Knowledge) คือความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

1.3.2 ทักษะ (Skill) คือสิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว

1.3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) คือเจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็นเช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น

1.3.4 บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่หน้าเชื่อถือไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

1.3.5 แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/ Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

1.4 วิธีการกำหนดสมรรถนะ

การกำหนดสมรรถนะ หรือการสร้างรูปแบบสมรรถนะ (Competency Model) สามารถกำหนดได้ดังนี้ (อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ 2547 : 62 ; สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ 2004 : 50-51 ; 58-59)

ในการกำหนดสมรรถนะจะเริ่มจากการนำวิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) ค่านิยม (values) ขององค์กรมาเป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะ สู่เป้าหมายขององค์กร มากำหนดเป็นกลยุทธ์ขององค์กร จากนั้นมาพิจารณาถึงสมรรถนะหลักที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรมีอะไรบ้าง จะใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอะไรที่จะผลักดันให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรจากสมรรถนะหลักก็มาพิจารณาสมรรถนะของหน้าที่ของบุคคลในองค์กรตามตำแหน่งตามๆ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับสมรรถนะของบุคคล สมรรถนะของบุคคลกับสมรรถนะหน้าที่จะไปในทางเดียวกันกับงานต่างๆ ในการกำหนดสมรรถนะอาจกำหนดได้ในอีกแนวทางอื่นๆอีก เช่น

1. การใช้ผลงานวิจัยมากำหนดเป็นสมรรถนะ เช่น การสำรวจว่าการเป็นบุคคลมาดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่นั้นๆ มีสมรรถนะหลักอะไรบ้าง ผลจากการวิจัยก็ทำให้ได้สมรรถนะที่เรียกว่า Generic Model หรือรูปแบบทั่วไป อีกประการหนึ่งอาจกำหนดสมรรถนะจากงานที่เรียกว่า Job / Task Analysis หมายถึง การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์ตำแหน่งต่างๆ มาออกแบบสมรรถนะ ซึ่งเหมาะสำหรับการคัดเลือกคนเข้ามาสู่งาน หรือการปรับปรุงผลผลิตใหม่ ก็กำหนดสมรรถนะของบุคคลที่จะทำงานให้ได้ผลผลิตตามต้องการ

2. วิธีการกำหนดสมรรถนะในวิธีการหลักนี้จะรวดเร็วและสะดวกแต่จะไม่เห็นความเชื่อมโยงต่างกับรูปแบบแรกที่มีมองเห็นความเชื่อมโยงแต่จะเสียเวลามากและอาจหลงทางได้ ตัวอย่างสมรรถนะ

สมรรถนะส่วนบุคคล ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร ความมั่นใจตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรม เป็นต้น

สมรรถนะของผู้จัดการ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การวางแผน และการบริหารงาน การทำงานเป็นทีม ความสามารถเชิงกลยุทธ์ ความสามารถด้านต่างประเทศ ความสามารถในการจัดการตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้การกำหนดสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำตำแหน่งมีความสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาถึงวิธีการกำหนด เพราะสมรรถนะหลักเป็นค่านิยมหรือพฤติกรรมที่องค์กรต้องการให้บุคลากรในองค์กรทุกคนมี ในส่วนของสมรรถนะประจำตำแหน่งงานนั้นเป็นค่านิยมหรือพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติที่องค์กรต้องการของแต่ละตำแหน่งงานในแต่ละงานที่รับผิดชอบ วิธีการกำหนดค่านิยมหรือพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ จึงมีปัจจัยเกี่ยวข้องต่างกัน

วิธีการกำหนดสมรรถนะหลัก (Core Competency) ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547,20-25) ได้กำหนดวิธีในการหาสมรรถนะหลักไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหาร โดยออกแบบสำรวจเพื่อสอบถามผู้บริหารทุกหน่วยงานว่าจะให้บรรลุวิสัยทัศน์พันธกิจ และกลยุทธ์ขององค์กรตามที่กำหนดไว้ ท่านผู้บริหารแต่ละคนคิดว่าควรกำหนดเรื่องใดเป็นสมรรถนะหลัก เมื่อได้รับแบบสำรวจแล้ว ให้รวบรวมและสรุป

ออกมาเป็นโมเดล แล้วส่งโมเดลที่ได้ให้ผู้บริหารลงความเห็นอีกครั้งว่าสมรรถนะที่ได้ตัวไหนสำคัญที่สุด ตัวไหนสำคัญน้อยที่สุด โดยให้จัดลำดับตามความสำคัญและนำกลับมาสรุปอีกครั้ง พร้อมกับเหตุผลของสมรรถนะแต่ละตัว

2. ประชุมอภิปรายเพื่อกำหนดสมรรถนะหลัก ให้นำโมเดลที่ได้จากการสำรวจในรอบที่สอง เข้าที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมอภิปรายหาข้อสรุป โดยให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนโมเดลของสมรรถนะแต่ละตัว ซึ่งอาจมีการตัดสมรรถนะบางตัวออกไป หรือเพิ่มสมรรถนะที่นอกเหนือจากโมเดลที่สำรวจมา แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการจากที่ประชุม เมื่อที่ประชุมได้เลือกสมรรถนะหลักแล้ว ให้ที่ประชุมร่วมกันกำหนดความหมายและพฤติกรรมที่องค์การคาดหวังจากบุคลากรด้วย

3. กำหนดแนวทาง/แผนงานในการนำไปใช้ เมื่อได้มีการกำหนดสมรรถนะหลักขององค์กรแล้ว มีการสื่อสารให้พนักงานทั้งองค์การรับทราบและเข้าใจรวมถึงเห็นความสำคัญของสมรรถนะหลักที่มีต่อองค์การและตัวพนักงานเอง จากนั้นกำหนดกลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อแปลงความหมายของสมรรถนะหลักสู่การปฏิบัติและสร้างให้เกิดผลในเชิงพฤติกรรมที่คาดหวังให้เห็นเป็นรูปธรรม และประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การได้รับทราบโดยผ่านช่องทางการสื่อสารประเภทต่างๆ

อ้างศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2548 : 44) กล่าวว่าขั้นตอนในการหาสมรรถนะหลักขององค์กรมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้นำขององค์กรเห็นความสำคัญ ประโยชน์ และให้การสนับสนุนในการนำ Competencyมาใช้ในองค์กร

2. จัดตั้งคณะกรรมการในการกำหนดสมรรถนะหลักขององค์กร

3. จัดอบรมให้คณะกรรมการทุกท่านเข้าใจ และมองเห็นภาพในภาพเดียวกัน

4. ประชุมคณะกรรมการเพื่อหาสมรรถนะหลักขององค์กร

5. คัดเลือกสมรรถนะหลักที่ได้ และกำหนดเป็นสมรรถนะหลักขององค์กร

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549 : 23-26) กล่าวว่าขั้นตอนในการหาสมรรถนะหลักขององค์กรมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจ

2. ศึกษากลยุทธ์ระดับองค์การที่จะนำไปสู่วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

3. ศึกษาจุดแข็งขององค์การ

4. ศึกษากลุ่มตลาดในแต่ละกลุ่ม

5. ศึกษาความแตกต่างของผลิตภัณฑ์และบริการ

6. ประมวลข้อมูลและวิเคราะห์หาความสามารถต่างๆ ขององค์การ

7. กำหนดสมรรถนะหลักขององค์การ

วิธีการกำหนดสมรรถนะประจำตำแหน่งงาน (Function Competency)

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547 : 29) ได้กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อหาสมรรถนะประจำตำแหน่งงานไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจดบันทึก การบันทึกเทปหรือการสังเกตการทำงานจริง
3. วิเคราะห์สมรรถนะเบื้องต้น โดยกำหนด Competency Model จากข้อมูลที่ได้
4. ตรวจสอบความถูกต้อง โดยตรวจสอบคนที่มีผลงานดี และตรวจสอบกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานในตำแหน่ง
5. สรุปสมรรถนะขั้นสุดท้าย โดยการตัดสมรรถนะบางตัวที่มีข้อมูลสนับสนุนน้อยออก ปรับ/เพิ่มสมรรถนะบางตัว และสรุปพร้อมกัน

อึ้งศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2548 : 49-71) ได้กำหนดขั้นตอนในการหาสมรรถนะประจำตำแหน่งงานไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. จัดทำใบพรรณนางาน (Job Description) แต่ละตำแหน่งงาน
2. วิเคราะห์หาสมรรถนะประจำตำแหน่งงานจากใบพรรณนางาน
3. ตรวจสอบสมรรถนะประจำตำแหน่งก่อนนำไปใช้

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549 : 55) ได้กำหนดขั้นตอนในการหาสมรรถนะประจำตำแหน่งงานไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของงานที่ทำ (Job Analysis)
2. วิเคราะห์หาตัวชี้วัดผลงานตามตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าว
3. วิเคราะห์หาสมรรถนะประจำตำแหน่งงานที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนผลงานนั้น
4. วางน้ำหนักและกำหนดระดับความคาดหวังของสมรรถนะประจำตำแหน่งงาน
5. ประเมินผลความเหมาะสมของสมรรถนะประจำตำแหน่งงานกับตำแหน่งงานดังกล่าว
6. นำสมรรถนะประจำตำแหน่งงานที่ได้ไปใช้งาน

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2550 : 38-77) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำสมรรถนะประจำตำแหน่งงานไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาสมรรถนะประจำตำแหน่ง
2. กำหนดน้ำหนักของสมรรถนะ
3. กำหนดระดับความคาดหวังของสมรรถนะประจำตำแหน่งงาน

4. ประเมินสมรรถนะของบุคลากร
5. เเคราะห์หาช่องว่างสมรรถนะ
6. สรุปผลการประเมินสมรรถนะโดยจัดลำดับความสำคัญสมรรถนะจากน้ำหนักของสมรรถนะ และช่องว่างสมรรถนะ

การกำหนดระดับของสมรรถนะ

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2551 : 21-23) กล่าวถึงการกำหนดระดับขั้นของสมรรถนะ

3 รูปแบบดังนี้

1. กำหนดตามธรรมชาติของการทำงาน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
 - 1.1 **ขั้นความรู้ (Knowledge)** หรือเป็นขั้นพื้นฐาน (BasicLevel) เป็นขั้นที่องค์กรคาดหวังให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในงานที่มอบหมาย โดยปฏิบัติตามกรอบหรือแนวทางที่กำหนด
 - 1.2 **ขั้นทักษะ (Skill)**หรือขั้นประสบการณ์ (ExperienceLevel) เป็นขั้นที่องค์กรคาดหวังให้บุคลากรมีทักษะ ความชำนาญ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถสอน ให้คำแนะนำบุคลากรรุ่นน้องที่เข้าทำงานใหม่ และสามารถแก้ไขปัญหาในงานที่เกิดขึ้นได้
 - 1.3 **ขั้นเชี่ยวชาญ (ExpertLevel)**เป็นขั้นที่องค์กรคาดหวังให้บุคลากรมีความสามารถในการกระตุ้น จูงใจ มีความปรารถนาที่จะให้งานที่ถูกมอบหมายประสบความสำเร็จ เป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจ มีพลังผลักดันให้ทั้งงานของตนเองและงานของทีมงานที่ตนดูแลรับผิดชอบประสบความสำเร็จ เป็นผู้มีมีทัศนคติและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในทางบวก มีคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคล (PersonalAttributes)ที่ผลักดันให้เป้าหมายของหน่วยงานประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่ความสามารถในขั้นนี้จะเป็นบุคลากรในระดับบริหาร หรือตำแหน่งงานที่สูง
2. กำหนดโดยนำแนวคิดของทฤษฎีภูเขา น้ำแข็งมาใช้ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ
 - 2.1 **ขั้นเรียนรู้** สำหรับบุคลากร โดยคาดหวังว่าบุคลากรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในงาน
 - 2.2 **ขั้นปฏิบัติ** สำหรับบุคลากรอาวุโส โดยคาดหวังบุคลากรจะต้องมีทักษะในงานที่ตนเองรับผิดชอบ สามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบได้
 - 2.3 **ขั้นชำนาญการ** สำหรับหัวหน้างาน โดยเน้นว่าหัวหน้างานจะต้องมีทักษะในการเสนอแนะ สอนงาน และให้คำปรึกษาแก่ทีมงานได้
 - 2.4 **ขั้นกระตุ้นจูงใจ** สำหรับผู้จัดการ โดยเน้นการสนับสนุน ส่งเสริม ผลักดัน การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และกลยุทธ์การทำงาน รวมถึงการเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

3. กำหนดโดยนำแนวคิดของคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคลหรือที่เรียกว่า Personal Attributes มาจัดแบ่งเป็น 2 ระดับ เป็นขั้นกระตุ้นจิตใจ ที่เน้นการส่งเสริม ผลักดัน และขึ้นกลยุทธ์ ซึ่งเน้นการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และกลยุทธ์ขององค์กร

การกำหนดพฤติกรรมแยกตามระดับขั้นสมรรถนะ

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2551 : 24-26) กล่าวว่า การกำหนดพฤติกรรมตามระดับขั้นเป็นดัชนีชี้พฤติกรรม (Competency-Based Behavior Index) ดังนี้

1. พฤติกรรมจะต้องวัดและประเมินได้ ความยากของการเขียนพฤติกรรมคือ จะทำอย่างไรให้ผู้ประเมินสามารถประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของพนักงานได้ ดังนั้นจึงควรเริ่มต้นด้วยคำกริยาที่สามารถวัดและประเมินได้เป็นรูปธรรมจากเหตุการณ์ที่พนักงานแสดงออก เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส หรือแสดง หรือแสดงความคิดเห็นในการประชุมกลุ่ม/ทีมงาน หรือนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ ในการปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน

2. มีโอกาสให้พนักงานได้แสดงพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมที่เขียนขึ้นนั้น พนักงานจะต้องมีโอกาสในการแสดงออกอย่างบ่อยครั้ง ไม่ใช่ในนานๆ จึงจะสามารถแสดงได้สักครั้งหรือสองครั้ง เพราะหากพฤติกรรมนั้นไม่ค่อยเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นปีละครั้งสองครั้ง หรือไม่เคยเกิดขึ้นเลย พฤติกรรมนั้นก็สมควรจะเป็นพฤติกรรมหลักที่ถูกกำหนดขึ้นในสมรรถนะตัวนั้น เช่น เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยนมุมมองหรือวิสัยทัศน์การทำงานขององค์กร พบว่าพฤติกรรมนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากนานๆ จะมีองค์กรภายนอกเชิญเข้าไปแลกเปลี่ยนมุมมองกับตัวแทนจากองค์กรต่างๆ

3. พฤติกรรมนั้นสามารถตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ พฤติกรรมที่กำหนดขึ้น หัวหน้างานสามารถตรวจสอบเช็คค่าความเชื่อมั่นได้ว่าพนักงานสามารถแสดงได้จริงหรือไม่ ไม่ใช่เกิดขึ้นเฉพาะที่อยู่ต่อหน้าหัวหน้างานเท่านั้น ดังนั้นหัวหน้างานจะต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของพฤติกรรมว่าพนักงานมีพฤติกรรมเช่นนั้นแบบคงเส้นคงวาหรือไม่ การตรวจสอบสามารถทำได้โดยการสอบถามจากเพื่อนร่วมงานผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรงของพนักงาน ลูกค้า หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

4. พฤติกรรมนั้นเป็นที่คาดหวังและส่งผลต่อเป้าหมายของหน่วยงาน พบว่าพฤติกรรมที่ดีย่อมนำไปสู่เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นพฤติกรรมที่เขียนขึ้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่หัวหน้างานต้องการให้พนักงานแสดงออก และส่งผลต่อเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่หัวหน้างานต้องการจากพนักงานซึ่งหัวหน้างานจะต้องอธิบายให้ได้ว่าพฤติกรรมแต่ละข้อสามารถส่งผลต่อเป้าหมายที่ต้องการในเรื่องใดบ้างเพื่อให้พนักงานเข้าใจและเห็นภาพความเชื่อมโยงของการกระทำของเขากับเป้าหมายในการทำงานที่หัวหน้างานคาดหวังและต้องการให้เกิดขึ้นสมรรถนะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย นับเป็นสมรรถนะระดับวิชาชีพ (Professional Competency) ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้อาจารย์และบุคลากรในมหาวิทยาลัย ทุกคนต้องมีสมรรถนะหลัก

วัดจากการมีพฤติกรรมที่ดี รู้และเข้าใจถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมและความนิยมขององค์กรโดยสมรรถนะหลักและสมรรถนะระดับความเชี่ยวชาญนับเป็นสมรรถนะที่อาจารย์ทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงานเพื่อให้งานของอาจารย์สำเร็จและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร ซึ่งในการกำหนดสมรรถนะของบุคคลในแต่ละตำแหน่งงานจะต้องกำหนดอย่างไรจึงจะเกิดความสำเร็จและสมรรถนะด้านต่างๆ นั้น สามารถวัดได้เป็นลักษณะตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม ดังนั้น จำเป็นต้องวิเคราะห์จากภาระงานแท้จริงของบุคคล โดยเชื่อมโยงตัวชี้วัดผลการดำเนินงานกับวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน จากแนวคิดของนักวิชาการพอสรุปได้ว่าการกำหนดสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำตำแหน่งมีความสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาถึงวิธีการกำหนดความต้องการให้บุคลากรในองค์กรทุกคนมีส่วนของสมรรถนะประจำตำแหน่งงานนั้นเป็นค่านิยมหรือพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติที่องค์กรต้องการของแต่ละตำแหน่งงานในแต่ละงานที่รับผิดชอบ การกำหนดระดับขั้นของสมรรถนะ ซึ่งแบ่งออกเป็นกำหนดตามธรรมชาติของการทำงานกำหนดโดยนำแนวคิดของทฤษฎีภูเขาน้ำแข็งมาใช้และกำหนดโดยนำแนวคิดของคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคลที่มีปัจจัยเกี่ยวข้องต่างกัน

1.5 การประเมินสมรรถนะ

จากการศึกษาถึงการประเมินสมรรถนะซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

จิตติพัฒน์พิชญ ธาดาพงศ์ (2549 : 55) ได้กล่าวถึงการประเมินสมรรถนะว่า หมายถึง กระบวนการในการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมการทำงานของบุคคล เปรียบเทียบกับระดับสมรรถนะที่องค์กรคาดหวังในตำแหน่งงานนั้นๆ การประเมินสมรรถนะควรมีลักษณะ ดังนี้ ประเมินอย่างมีระบบ มีวัตถุประสงค์ในการประเมินอย่างชัดเจน เป็นกระบวนการที่สามารถวัดประเมินได้ เครื่องมือมีความเที่ยง และเชื่อถือได้

สำนักงาน ก.พ. ได้แบ่งการวัดและการประเมินสมรรถนะออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 3 กลุ่ม คือ (รัชนีวรรณวิชัยถนอม.2549: ออนไลน์)

1. Tests of Performance เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้รับการทดสอบทำงานบางอย่าง แบบทดสอบประเภทนี้ออกแบบมาเพื่อวัดความสามารถของบุคคล (Can Do) ภายใต้เงื่อนไขของการทดสอบตัวอย่างของแบบทดสอบประเภทนี้ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถทางสมองโดยทั่วไป (General Mental Ability) เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถเฉพาะและเป็นแบบทดสอบที่วัดทักษะหรือความสามารถทางด้านร่างกาย

2. Behavior Observations เป็นแบบทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบในบางสถานการณ์ แบบทดสอบประเภทนี้ต่างจากประเภทแรกตรงที่ผู้เข้ารับการทดสอบไม่ต้องพยายามทำงานอะไรบางอย่างที่ออกแบบมาเป็นอย่างดีแล้วแต่จะวัดจากการสังเกตและประเมินพฤติกรรมในบางสถานการณ์

3. Serf Reports เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบรายงานเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความรู้สึกทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถาม แบบสำรวจความคิดเห็นต่างๆ การตอบคำถามประเภทนี้อาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ตอบก็ได้

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2550 : 66-68) กล่าวว่า การประเมินระดับสมรรถนะของบุคลากรในตำแหน่งงานต่างๆ มีวิธีการประเมินอยู่ด้วยกัน 4 วิธี ดังนี้

1. การประเมินตนเอง (Self-Assessment) เป็นการประเมินที่กำหนดขึ้นโดยใช้วิจรณ์ญาณของตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการประเมินที่ง่ายที่สุดแต่ขาดความน่าเชื่อถือ เพราะผู้ประเมินอาจไม่ประเมินความสามารถของตนเองตามความเป็นจริง ซึ่งจะทำให้ผลที่ได้รับเกิดการเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง

2. การประเมินโดยหัวหน้างาน (Supervisor Assessment) เป็นการประเมินโดยหัวหน้างาน ถือได้ว่าเป็นรูปแบบของการประเมินที่พบเห็นมากที่สุด องค์กรส่วนใหญ่จะนิยมใช้การประเมินแบบนี้ในช่วงของการประเมินผลการปฏิบัติงาน แต่อาจได้รับผลการประเมินที่ไม่ถูกต้องหรือเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการที่ผู้ประเมินมีอคติ หรือไม่รู้หลักการหรือแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องชัดเจน

3. การประเมินแบบ 180 องศา (180-Degree Assessment) เป็นการประเมินโดยหัวหน้างานและตนเองเป็นผู้ประเมิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นรูปแบบของการประเมินที่ผสมผสานระหว่างวิธีการประเมินโดยตนเองกับการประเมิน โดยหัวหน้างาน เพื่อลดปัญหาอคติที่เกิดขึ้นจากการประเมิน ทั้งนี้วิธีการประเมินในรูปแบบนี้ควรมีการกำหนดน้ำหนักของผู้ประเมินว่าจะให้น้ำหนักของหัวหน้าประเมินเป็นเท่าไร และพนักงานประเมินเป็นเท่าไร ซึ่งควรกำหนดน้ำหนักเป็นเปอร์เซ็นต์ และผลรวมเปอร์เซ็นต์ของหัวหน้าและพนักงานประเมินควรเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินทั้งจากหัวหน้างานและพนักงานมาหาค่าเฉลี่ยของการประเมิน

4. การประเมินแบบ 360 องศา (360-Degree Assessment) เป็นการประเมินรอบทิศทางซึ่งอยู่บนพื้นฐานของทีม (Team-Based Approach) โดยมีผู้ประเมินที่เกี่ยวข้องในการทำงานทั้งหมดเป็นผู้ประเมิน ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้างาน ตนเอง เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกค้า ผู้จัดจำหน่าย ทั้งนี้วิธีการประเมินในรูปแบบนี้จะต้องมีการกำหนดน้ำหนักของผู้ประเมินว่าจะให้ผู้ประเมินมีน้ำหนักการประเมินอย่างไร โดยกำหนดเปอร์เซ็นต์ รวมกันได้ 100 เปอร์เซ็นต์ และหลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยของการประเมิน

เทื่อนทองแก้ว (2550 : ออนไลน์) กล่าวถึง การประเมินสมรรถนะไว้ว่า อาศัยวิธีการ หรือใช้เครื่องมือบางชนิดเพื่อประเมินสมรรถนะของบุคคล ดังนี้

1. ประวัติการทำงานของบุคคลว่าทำอะไรบ้างมีความรู้ ทักษะ หรือความสามารถอะไร เคยมีประสบการณ์อะไรมาบ้าง จากประวัติการทำงานทำให้ได้ข้อมูลส่วนบุคคล

2. ผลประเมินปฏิบัติงาน (Performance Appraise)ซึ่งจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 ผลการปฏิบัติที่เป็นเนื้องาน (TaskPerformance) เป็นการทำงานที่ได้เนื้องานแท้ๆ

2.2 ผลงานการปฏิบัติที่ไม่ใช่เนื้องาน แต่เป็นบริบทของเนื้องาน (Contextual Performance) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของคนปฏิบัติงาน เช่น การมีน้ำใจเสียสละช่วยเหลือคนอื่น

2.3 ผลการสัมภาษณ์ (Interview) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ อาจจะเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือ สัมภาษณ์ตามที่กำหนดประเด็นไว้ และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง คือสอบถามตามสถานการณ์

2.4 ศูนย์ประเมิน (AssessmentCenter) จะเป็นศูนย์รวมเทคนิคการวัดทางจิตวิทยาหลายๆอย่างเข้าด้วยกัน รวมทั้งการสนทนากลุ่มแบบไม่มีหัวหน้ากลุ่มรวมอยู่ด้วยในศูนย์นี้

2.5 360 Degree Feedback หมายถึง การประเมินรอบด้าน ได้แก่ การประเมินจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกค้าเพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะจากแนวคิดของนักวิชาการพอสรุปได้ว่า การประเมินสมรรถนะเป็นการวัดความสามารถของบุคคลในด้านต่างๆ เช่น ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และด้านพฤติกรรม เป็นต้น ในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีหลากหลายวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการประเมิน เช่นการประเมินตนเอง การประเมินโดยหัวหน้างาน การประเมินแบบ 180 องศา การประเมินแบบ 360องศา เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการขององค์กรที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.6 การนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้

การนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์สามารถทำได้หลายประการคือ

1.6.1 การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Planning)จะเป็นการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ทั้งความต้องการเกี่ยวกับตำแหน่ง ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการกำหนด Competencyในแต่ละตำแหน่งเพื่อให้ทราบว่าในองค์การมีคนที่เหมาะสมจะต้องมี Competency ไตบ้างเพื่อให้สอดคล้องกับกับการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร

1.6.2 การตีค่างานและการบริหารค่าจ้างและเงินเดือน (Job Evaluation of Wage and Salary Administration) Competency สามารถนำมาใช้ในการกำหนดค่างาน (Compensable Factor) เช่นวิธีการ Point Method โดยการกำหนดปัจจัยแล้วให้คะแนนว่าแต่ละปัจจัยมีความจำเป็นต้องใช้ในตำแหน่งงานนั้นๆมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

1.6.3 การสรรหาและการคัดเลือก (Recruitment and Selection) เมื่อมีการ Competency ไว้แล้วการสรรหาพนักงานก็ต้องให้สอดคล้องกับ สมรรถนะ ตรงกับตำแหน่งงาน

1.6.4 การบรรจุตำแหน่งก็ควรคำนึงถึง สมรรถนะ ของผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมหรือ มีความสามารถตรงตามตำแหน่งที่ต้องการ

1.6.5 การฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) การฝึกอบรม และพัฒนาก็ดำเนินการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับ สมรรถนะ ของบุคลากรให้เต็มขีดสุดของแต่ละคน

1.6.6 การวางแผนสายอาชีพและการสืบทอดตำแหน่ง (Career Planning and Succession Planning) องค์กรจะต้องวางแผนเส้นทางอาชีพ (Career Path) ในแต่ละเส้นทางที่แต่ละคนก้าวเดินไปในแต่ละขั้นตอนนั้นต้องมี สมรรถนะ อะไรบ้างองค์กรจะช่วยเหลือให้ก้าวหน้าได้อย่างไรและตนเองจะต้องพัฒนาอย่างไร ในองค์กรจะต้องมีการสร้างบุคคลขึ้นมาแทนในตำแหน่ง บริหารเป็นการสืบทอดจะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะอย่างไร และต้องมีการวัด สมรรถนะ เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาอย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการฝึกอบรมต่อไป

1.6.7 การโยกย้าย การเลิกจ้าง การเลื่อนตำแหน่ง (Rotation Termination and Promotion) การทราบ สมรรถนะ ของแต่ละคนทำให้สามารถบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการโยกย้าย การเลิกจ้าง และการเลื่อนตำแหน่งได้ง่ายและเหมาะสม

1.6.8 การจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) เป็นการนำ หลักการจัดการทางคุณภาพที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การวางแผนที่ต้องคำนึงถึง สมรรถนะ ของแต่ละคน วางคนให้เหมาะสมกับงานและ ความสามารถรวมทั้งการติดตามการทำงาน และการประเมินผลก็พิจารณาจาก สมรรถนะ เป็นสำคัญและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงต่อไป

สรุปได้ว่า สมรรถนะ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่าง มากมายและเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยทำให้งานขององค์กรต่างๆ ประสบผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะพอสรุปว่า สมรรถนะเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีอยู่ในตัวของแต่ละ บุคคล ถ้าบุคคลนั้นมีสมรรถนะที่ดีครบทุกองค์ประกอบ ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานนั้น ประสบ ผลสำเร็จ และเมื่องานสำเร็จก็จะทำให้องค์กรพัฒนาและเกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นในด้าน การศึกษาก็เช่นกัน สมรรถนะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาอาจารย์ ถ้าหากอาจารย์มีสมรรถนะใน การปฏิบัติงานที่ดี ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานและคุณภาพของผู้เรียน เนื่องจาก สมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่สามารถใช้ทำนายความสำเร็จในงานได้ดีกว่า ปัจจัยอื่นๆ หน่วยงานต่างๆ รวมถึงสถาบันการศึกษาจึงต้องกำหนดแนวทางในการประเมิน และพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์และ บุคลากรให้เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาต่อไป

ประเด็นที่ 2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน

2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน

การปฏิบัติการสอน (Internship) เป็นวิชาในสาขาวิชาพลศึกษา โปรแกรมวิชาพลศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต(พลศึกษา) Bachelor of Education (Physical Education)หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 25 หน่วยกิต มีคำอธิบายรายวิชาดังนี้

ปฏิบัติการสอน 1 (Internship 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน และนำแผนไปปฏิบัติการสอนตามกลุ่มสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยบันทึก วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ดำเนินการพัฒนาและนำเสนอประสบการณ์ เพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ปฏิบัติการสอน 2 (Internship 2) การปฏิบัติงานครู การสอน และพัฒนาคุณภาพการสอน มาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การนำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การรายงานผล การปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอน การจัดทำโครงการทางวิชาการ โครงการฝึกอาชีพและโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนา โดยการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในกลุ่ม และการเผยแพร่สู่ประชาคมวิชาชีพครู ดังนั้น การปฏิบัติการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การผลิตครูที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ต้องการ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี จึงต้องดำเนินการให้ได้ผลอย่างแท้จริง โดยยึดหลักการเรียนรู้ 3 ประการ คือ การเรียนที่ละน้อยอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมปฏิบัติอย่างจริงจัง และการรู้ผลทันทีเมื่อสิ้นสุดการเรียนการปฏิบัติการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปที่ละขั้น อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถแห่งตน จากหลักการที่แท้จริงของสถานศึกษา ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่เรียนมาทั้งหมดประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในสภาพจริง ทั้งนักเรียนในห้องเรียนและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา อีกทั้งก่อให้เกิดการทำงานกับบุคลากรในสถานศึกษา สามารถประสานงานกับอาจารย์นิเทศ ติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน ศึกษาหน้าที่ของครู งานบริหาร งานบริหารอื่นๆ ร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้นักศึกษา ได้รู้ได้เห็นและสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คู่มือปฏิบัติการสอน 1-2, มปป: 25)

การปฏิบัติการสอน (Internship) เดิมคือชื่อวิชา “ประสบการณ์วิชาชีพครู” มีที่มาจากคำว่า “Professional Experience” เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางสรุปได้ คือ การจัดประสบการณ์ตรงให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ (อัจฉรา ประไพตระกูล, 2522:1 อ้างถึงใน เกียรติวัฒน์, รัชฎาภาณูจน์, 2553:9) ซึ่งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเทียบเท่ากับหัวใจของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

จุดมุ่งหมายทั่วไปจึงเป็นการนำเอาความรู้ความสามารถทั้งที่เป็นด้านเนื้อหาวิชาการด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้ได้ (ประสาร มากุล ณ อยุธยา, 2527:1) นอกจากนี้ยังถือได้ว่าการให้ความรู้ทางภาคปฏิบัติแก่นักศึกษาคู โดยผ่านกระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพไว้ว่ากาที่จะให้ครูที่ดีมีคุณภาพและจิตวิญญาณของความเป็นครูนั้น จำเป็น จะต้องสร้างขึ้นมา จะหวังให้ได้ครูโดยกำเนิดคงไม่ได้ และการสร้างหรือการผลิตครูนั้นจะให้ความรู้แต่ ความรู้แต่ทางทฤษฎีเพียงอย่างเดียวก็คงจะเป็นที่ติได้ยากจำเป็นจะต้องฝึกหัดและฝึกฝนทาง ภาคปฏิบัติให้มากพอจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูที่ดี และเกิดความมั่นใจอันจะนำไปสู่ความศรัทธา ในอาชีพ ซึ่งจะเป็นประตูดความมีวิญญาณของความเป็นครูในที่สุด (เดโช สวานานนท์, 2529:1) ลักษณะงานปฏิบัติการสอนการปฏิบัติการสอน เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง ทั้งงาน ในหน้าที่ครู ที่เกี่ยวกับการสอน และการทำงานในหน้าที่ครู เช่น งานหน้าที่ครูประจำชั้น งานบริหาร และงานบริการของสถานศึกษา สภาพชุมชน และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การ สนับสนุนการเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน การพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

2.2 ความสำคัญของการปฏิบัติการสอน

คู่มือปฏิบัติการสอน 1-2 (มปป: 32) กล่าวถึง ความสำคัญของการปฏิบัติการสอนว่า ถ้าเรา จะจำกัดขอบเขตของการสอนให้อยู่ในห้องเรียนเท่านั้น การสอนจะหมายถึง “การจัดประสบการณ์ และกิจกรรมแห่งการเรียนรู้ที่ครูได้เลือกสรรดีแล้วให้กับนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ตรง ตามจุดมุ่งหมายของการสอน” การสอนเป็นกิจกรรมอเนกประสงค์ กล่าวคือจุดมุ่งหมายของการสอน แต่ละครั้งจะมีขอบเขตทุกครั้งในด้านวิชาการและการพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น ให้เด็กเรียนรู้เรื่องระเบียบ วินัย มีนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบ มีกิจกรรมรยาชาติ ตลอดจนการปลูกฝังให้มีค่านิยมต่างๆ ดังนั้นการ สอนที่ดีเกิดขึ้นโดยความบังเอิญไม่ได้ ผู้สอนต้องใช้เวลาในการเตรียม ใช้ความรู้และความคิด ครูที่ผ่าน การสอนมาแล้วนานๆ อาจจะใช้เวลาในการเตรียมการสอนน้อยลงก็จริง แต่การเตรียมการสอนเป็น สิ่งจำเป็น ยิ่งคงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อความสัมฤทธิ์ของการเรียนของเด็ก ดังนั้นในการ เตรียมการสอนซึ่งมีความเข้าใจเด็กของตนเป็นอย่างดี มีความรู้ในวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวาง ตลอดจนมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอน และกลวิธีต่างๆ ที่จะถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจกับ นักเรียน การที่นักศึกษาได้ตัดสินใจแล้วว่า จะประกอบอาชีพครู ก็ขอให้ตัดสินใจเพิ่มไปอีกว่า “ได้ ตัดสินใจเป็นครูที่ดี” ในโอกาสที่จะออกไปปฏิบัติการสอนก็จงตระหนักให้ดีกว่า การเตรียมการสอนเป็น อย่างดีนั้น เป็นความรับผิดชอบเป็นหลักประกันความสำเร็จในการเรียนของเด็ก และเป็นหลักประกัน ความสำเร็จของนักศึกษา จึงใคร่ขอสรุปว่า การเตรียมการสอนนั้นมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ผู้สอนมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ชัดเจนในการสอน
2. ทำให้ผู้สอนสามารถเลือกวิธีสอน กลวิธีต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย
3. ทำให้ผู้สอนสามารถเลือกหรือจัดหรือปรับปรุงบทเรียนและเนื้อหาวิชาได้ดี
4. ทำให้ผู้สอนมีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของตนเองได้
5. ทำให้กระบวนการสอนในชั้นเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่สับสน
6. ทำให้นักเรียนรู้สึกศรัทธา นิยมรักใคร่ต่อตัวครู และมีสมาธิในการเรียนเพิ่มขึ้น
7. ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสอน และมีอารมณ์แจ่มใส
8. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเข้าใจบทเรียนได้ดี และรับความสำเร็จในการเรียน
9. ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากเวลาที่เสียไป
10. ทำให้สามารถลดปัญหาเรื่องการปกครองชั้นได้มาก
11. ทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ มีความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชา ง่ายต่อการเข้าใจ
12. ทำให้ผู้สอนเองมีความสามารถ และมีความชำนาญในการสอนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

2.3 จุดประสงค์ของการปฏิบัติการสอน

สถานศึกษาที่ทำการผลิตครูแต่ละแห่ง ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติการสอนไว้แตกต่างกันตามเป้าหมายของสถานศึกษานั้น โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

(คู่มือปฏิบัติการสอน 1-2, มปป: 25) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติการสอนดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพที่เป็นจริงของสถานศึกษา
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน
3. เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานบริหารและการให้บริการต่างๆของสถานศึกษา
4. เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ทั้งงานสอน และงานประจำ
5. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และช่วยฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูบางส่วนที่ได้รับมอบหมาย
6. เพื่อให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับครูพี่เลี้ยงได้
7. เพื่อให้นักศึกษาได้เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่องานในหน้าที่ครู
8. เพื่อให้นักศึกษาได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาไปใช้สอนในสถานศึกษาได้
9. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเขียนแผนการเรียนรู้อาสาสมัครไปใช้สอนในสถานศึกษาได้

เกียรติวัฒน์, วัชฎากาญจน์ (2553:13) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพที่สำคัญของทุกๆ สถาบันที่กำหนด ได้ทดลองปฏิบัติตามทฤษฎีที่ได้เรียนมา ขณะเดียวกันก็ให้นักศึกษาได้เกิดสมรรถภาพทั้งทางด้านการสอน ด้านคุณธรรมคติ และการพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522 : 2 - 3) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางการจัดและดำเนินงานไว้ดังนี้

1. ได้ประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับนักเรียน
2. ได้ศึกษาการจัดและการบริหารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด
3. ได้เห็นปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียนและคิดค้นหาวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นรายๆ ไป
4. ได้ทดลองปฏิบัติตามทฤษฎีที่ได้เรียนมาและรู้จักยืดหยุ่นบ้างโดยอาศัยปัญหาที่เกิดขึ้นและความเป็นจริงที่เกี่ยวกับนักเรียนเป็นรากฐาน
5. ปรับตัวให้เข้ากับสังคมในฐานะที่เป็นครู
6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตฝึกสอน นักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในสถาบันฝึกสอน
7. เผยแพร่เกียรติคุณและชื่อเสียงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและของนิสิตเอง โดยยึดมั่นในการทำความดีในด้านการปฏิบัติงานและการปรับตัวให้เข้ากับครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในโรงเรียน
8. ดำเนินงานภายใต้ระเบียบข้าราชการครูและการนิเทศของสถาบันฝึกสอนและครุศาสตร์
9. ส่งเสริมความเจริญงอกงามทางส่วนบุคคลของตัวเอง (Personal Growth) เพราะในการช่วยให้ผู้อื่นเจริญเติบโตนั้นนิสิตมีโอกาสช่วยตนเองได้อย่างมาก
10. แสดงความเป็นผู้นำในชั้นที่ฝึกสอน โดยการทำหน้าที่เป็นครูของนักเรียนและในขณะเดียวกันก็ได้แสดงความเป็นผู้ร่วมงานที่ดี โดยช่วยเหลือเพื่อนนิสิตและอาจารย์ช่วยฝึกสอนทำหน้าที่สอนนักเรียน
11. ได้ศึกษาความเข้มแข็งและความอ่อนแอในเรื่องบุคลิกภาพของตนเองและเพื่อนนิสิตด้วยกัน โดยความสัมพันธ์กับนักเรียนที่ฝึกสอน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (นพพร พานิชสุข, 2523 : 8 - 10) มีจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงแก่นักศึกษา
2. เพื่อมีโอกาสทดลองทฤษฎีที่ศึกษามาในชั้นเรียน
3. เพื่อให้เห็นสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน
4. เพื่อเปิดโอกาสให้รู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมในฐานะเป็นครู
5. เพื่อฝึกฝนและปรับปรุงบุคลิกภาพส่วนตัวให้พัฒนาขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2524 : 3) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนและในโรงเรียน โดยมีการทดลองสอนและปฏิบัติงานภายใต้การนิเทศ

2. เพื่อให้นักศึกษาได้สัมผัสกับชีวิตจริงในโรงเรียนและห้องเรียน ค้นคว้ากับบรรยากาศหน้าที่ของครู นักเรียน หลักสูตรและการเรียนการสอน และกับกิจกรรม ตลอดจนทราบปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน

3. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้งานต่างๆ ในหน้าที่ของครู ฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ฝึกความมีระเบียบวินัยและการฝึกปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครู

4. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพครูหรือไม่เพียงใด และมีโอกาสสร้างบุคลิกภาพของตนเองให้เหมาะสมกับความต้องการของอาชีพชั้นสูง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2527 : 1) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกสอน เพื่อช่วยให้นิสิตมีลักษณะและความสามารถดังต่อไปนี้

1. เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการสอน โดยจัดบทเรียนให้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กนักเรียน

2. เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู รับผิดชอบต่อตนเอง ต่องาน อันเป็นหน้าที่ของตนและต่อสังคม

3. เป็นผู้มีความประพฤติดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครูและมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐอิลลินอยส์ (Illinois State University, 1982 : 2 - 3) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโปรแกรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. นิสิตครูจะต้องพัฒนาปรัชญาการศึกษาอย่างสมเหตุสมผลและเหมาะสมแก่ระบบสังคมระบบประชาธิปไตย โดยอาศัยทางทฤษฎีทางการศึกษาและกาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. นิสิตครูจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะประยุกต์ทฤษฎีทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอันก่อให้เกิดสถานการณ์การเรียนรู้ที่ดีได้

3. นิสิตครูสามารถวิเคราะห์สถานการณ์การเรียนในลักษณะสภาพพื้นฐานต่างๆและความต้องการของนักเรียนได้

4. นิสิตครูสามารถวางแผนการสอน โดยสามารถพัฒนาวัตถุประสงค์ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละบุคคลและกลุ่มได้

5. นิสิตครูสามารถใช้เทคนิควิธีการสอนได้หลายวิธีและสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของการสอนได้

6. นิสิตครูแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถที่จะใช้วิธีการและเทคนิคต่างๆ ของการวัดและการประเมินผลได้อย่างสมเหตุสมผล ในการวัดและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของการสอน

7. นิสิตครูสามารถสร้าง พัฒนา และรักษาบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อสภาพการเรียนรู้ที่ดี โดยใช้เทคนิคการจัดการบริหารชั้นเรียน (Classroom management) ที่เหมาะสม

8. นิสิตครูจะต้องสามารถแสดงบทบาทที่เหมาะสมของการเป็นบุคลากรของวิชาชีพชั้นสูง และความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองนักเรียน และบุคคลต่างๆ ในชุมชน

9. นิสิตครูจะต้องแสดงความสามารถที่จะวิเคราะห์ประสิทธิผลของบทเรียนว่าส่งผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียนได้เพียงใด และสามารถวิเคราะห์ประสิทธิผลของการสอนของตนว่ามีประสิทธิผลเพียงไร

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการปฏิบัติการสอนเพื่อช่วยให้นิสิตมีลักษณะและความสามารถในการสอน โดยจัดบทเรียนให้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กนักเรียน สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การเรียนรู้ในลักษณะสภาพพื้นฐานต่างๆ และความต้องการของนักเรียนได้ สามารถที่จะประยุกต์ทฤษฎีทางการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติอันก่อให้เกิดสถานการณ์การเรียนรู้ที่ดีได้ เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู รับผิดชอบต่อตนเอง ต่องาน อันเป็นหน้าที่ของตนและต่อสังคม มีความประพฤติดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครูและมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

2.4 รูปแบบการจัดการปฏิบัติการสอน

รูปแบบการจัดการปฏิบัติการสอน เป็นการปรับปรุงจากรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีการฝึกตามขั้นตอนนั้น ได้กระทำกันอย่างจริงจังในช่วงปลายของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 โดยอธิบดีกรมการฝึกหัดครูในขณะนั้นได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้นมาคณะหนึ่ง คณะอนุกรรมการชุดนี้ได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในวิทยาลัยครูแล้วนำมาคิดหาวิธีดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รูปแบบและแนวปฏิบัติงานประสบการณ์วิชาชีพครูแนวใหม่นี้ คณะอนุกรรมการได้จัดทำเอกสารและสื่อสไลด์ประกอบเพื่อให้วิทยาลัยครูทุกแห่งนำไปปฏิบัติตามความเหมาะสมตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นมา ซึ่งสรุปใจความสำคัญของรูปแบบและแนวปฏิบัติไว้ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, 2536 : 13 – 15 อ้างถึงใน เกียรติวัฒน์ วิชาญกาญจน์, 2553 : 21)

ด้านหลักการในการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ให้ยึดหลักการดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์วิชาชีพครู ถือว่าเป็นหัวใจของการฝึกหัดครูที่ผู้บริหารหลักสูตรระดับและทุกสาขาวิชาจะต้องยึดเป็นหลัก มีความเข้าใจและรับรู้กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพร้อมกัน
2. ประสบการณ์วิชาชีพครู มีความหมายไม่จำกัดเฉพาะการฝึกสอนเช่นที่เคยทำ แต่ครอบคลุมถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่จะเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์วิชาชีพจึงอาจจัดเป็นกิจกรรมหลายรูปแบบและหลายทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้กว้างขวาง และมีความเข้าใจงานของครูเท่าที่ครูผู้สอนจะพึงมี
3. การจัดควรมุ่งประสานทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติให้ควบคู่กัน โดยให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และหาประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
4. การจัดควรมีความต่อเนื่องเป็นระยะๆ มิใช่เพียงช่วงเดียว เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และหาประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
5. การจัดควรมุ่งงานและความสามารถในการดำเนินงานของครูในระดับการสอนตามหลักสูตรมาให้นักศึกษา ครูได้เรียนรู้ เข้าใจ และฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้นจริงจัง
6. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมิได้มีแบบอย่างตายตัว แต่ควรให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตนเอง และฝึกความสามารถในการปรับตัวเพื่อทำหน้าที่ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมและบังเกิดผลดี
7. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรคำนึงถึงกระบวนการที่สัมพันธ์และครอบคลุมถึงการสร้างคุณภาพของทุกด้าน ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ความมีคุณธรรม การพัฒนาตนเองและชุมชนตลอดจนการดำรงรักษาเอกลักษณ์ วัฒนธรรมของชาติ
8. การจัดระบบงานในด้านต่างๆ ต้องเอื้ออำนวยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดไว้ดังต่อไปนี้
 - 8.1 เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของครูและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพให้แก่ นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - 8.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้งานครู ตามหลักสูตรในระดับที่สอนได้แจ่มแจ้ง กว้างขวางจากการปฏิบัติ และเรียนรู้ประสบการณ์จากสถานการณ์จริงในรูปแบบต่างๆ
 - 8.3 เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติได้สอดคล้องกันและสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้เหมาะสมและบังเกิดผลดี
 - 8.4 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อสนองต่อการพัฒนาชุมชน
 - 8.5 เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ประการดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ด้วย คือ

1. เกณฑ์ในการจัดจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกปี ตามลักษณะงานและช่วงเวลาที่กำหนดและเป็นไปตามลำดับ โดยมีระยะเวลาทั้งสิ้นรวมกันในระดับ 4 ปี ไม่น้อยกว่า 30 สัปดาห์ ในระดับ 2 ปี ไม่น้อยกว่า สัปดาห์

2. แนวในการจัด

2.1 วางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยกำหนดลักษณะของงาน ลำดับงาน และช่วงเวลาในแต่ละปีการศึกษาไว้เป็นแผนหลักที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานรับรู้และเข้าใจร่วมกัน

2.2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จัดได้ 3 ลักษณะ

2.2.1 ประสบการณ์วิชาชีพเต็มเวลา หมายถึง การศึกษาและฝึกปฏิบัติที่โรงเรียนหรือสถานประกอบการ โดยใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่งช่วงหนึ่ง เช่น 1 สัปดาห์ 3 สัปดาห์ หรือเต็มภาคเรียน หรืออาจเป็นรายวันในแต่ละสัปดาห์ที่ต่อเนื่องกันแล้วแต่ความสะดวกในการจัด ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีเวลานานพอที่จะหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์

วิธีการฝึกควรจัดเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาและสังเกต
2. การเป็นครูผู้ช่วย
3. การทดลองสอน
4. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มรูปในโรงเรียน ซึ่งอาจจะเป็นการฝึกในเมือง

ในชนบท หรือในชุมชนแออัด ตามสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย

การจัดตาม (1) (2) (3) นั้น ควรจัดให้มีโรงเรียนสาธิตหรือโรงเรียนที่เป็นแกนนำเพื่อการนี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการติดต่อเตรียมการและให้ความร่วมมือ ส่วนการฝึกตาม (4) นั้น อาจเลือกโรงเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละสถาบันผลิตครู

2.2.2 ประสบการณ์วิชาชีพบางเวลา หมายถึง การศึกษาภาคปฏิบัติเป็นบางเวลา โดยไม่จำเป็นต้องต่อเนื่องกัน เช่น ครึ่งวัน หรือ 1 วัน หรือ บางชั่วโมง ตามที่กำหนด โดยมีจุดประสงค์ให้เป็นภาคปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับภาคทฤษฎีที่กำลังศึกษาอยู่

วิธีการศึกษาอาจจัดเป็น 2 แบบ คือ การศึกษาภาคปฏิบัติภายนอกสถาบัน เช่น การสังเกตพฤติกรรมของเด็กประกอบการศึกษาในเรื่องจิตวิทยาพัฒนาการ เป็นต้น การศึกษาภาคปฏิบัติภายในสถาบัน เช่น การฝึกทักษะประกอบทฤษฎีการเรียนการสอนหรือหลักการสอนทั่วไป เป็นต้น

2.2.3 ประสบการณ์วิชาชีพเสริม หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อเสริมประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น โครงการสอนในโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น เป็นที่ปรึกษาของเด็ก จัดกิจกรรมนันทนาการกับเด็กเป็นครั้งคราว ห้องสมุดเคลื่อนที่ สำรองโรงเรียน ร่วมงานกับศูนย์เยาวชน เป็นต้น

2.3 การทำแผนจัดประสบการณ์วิชาชีพในข้อ 2.2 ควรทำให้สัมพันธ์กับแผนรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพครู ที่เปิดสอนในแต่ละภาคเรียนตลอดหลักสูตร เพื่อให้ครบลำดับขั้นของการสอนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ และสามารถตรวจสอบได้ว่าการวางแผนนั้นครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ตลอดจนจัดความซ้ำซ้อนของงานที่อาจเกิดขึ้นได้

2.4 การจัดสอนรายวิชาต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นควรคำนึงถึงการบูรณาการ เนื้อหา กิจกรรม ที่มีลักษณะสัมพันธ์ต่อกัน และวิธีการสอนร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษา ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนฝึกทักษะที่ตรงกับวัตถุประสงค์

2.5 การจัดประสบการณ์วิชาชีพเพื่อสนองต่อการพัฒนาชุมชนนั้นต้องเน้นให้นักศึกษาระหว่างในการทำประโยชน์แก่สังคมที่ตนอยู่ เพื่อให้เกิดความสำนึกในการร่วมมือกันพัฒนาชุมชนหรือ ท้องถิ่นของตน ในกรณีที่จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มรูปแบบในท้องถิ่นชนบทนั้นต้องมีแนวปฏิบัติตามโครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท โดยเสนอคณะทำงานโครงการฝึกหัดครูชนบท

แต่ในระยะ 4 ปี ของการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูแนวใหม่ไปทดลองใช้ คณะอนุกรรมการ ได้ติดตามผลและสัมมนาปัญหาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูทุกปี ปรากฏว่าโดยภาพรวมแล้ว การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามรูปแบบใหม่ได้ผลดีกว่ารูปแบบเดิมแต่ยังมีปัญหาบางประการที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ปัญหาดังกล่าวสรุปแล้วมีดังต่อไปนี้

1. บุคลากรที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นทั้งในวิทยาลัยครูและในหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ยังเข้าใจหลักการและวิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ชัดเจน

2. ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพครูบางแห่งยังทำงานในลักษณะขอความร่วมมือมีมากกว่าที่จะทำงานในลักษณะให้ความร่วมมือ กล่าวคือ ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพครูทำงานแบบเป็นเจ้าของเรื่องทุกอย่างทั้งงานด้านธุรการและวิชาการแล้วขอความร่วมมือจากภาคีวิชาต่างๆ ที่สอนวิชาทฤษฎีให้ส่งอาจารย์มาช่วยนิเทศทำให้ภาคีวิชาต่างๆ เหล่านั้นไม่เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในงานด้านวิชาการที่จะต้องรับผิดชอบทั้งสอนภาคทฤษฎีและจัดฝึกภาคปฏิบัติด้วย แต่ถ้าฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพจะลดบทบาทหน้าที่ตัวเอง รับผิดชอบเฉพาะงานด้านธุรการ ช่วยติดต่อประสานงานให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการฝึกภาคปฏิบัติให้แก่ภาคีวิชาต่างๆ จะทำให้ภาคีวิชาเหล่านั้นเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทางด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น

3. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามรูปแบบใหม่ สถาบันผลิตครูต่างๆ นำไปทำบ้าง ไม่ทำบ้าง แม้ว่าส่วนใหญ่จะนำไปทำไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบและแนวทางที่กำหนดบางมหาวิทยาลัยนำไปปรับเปลี่ยนแล้ว ไม่สอดคล้องกับหลักการ ทั้งนี้มีใช้จะปรับเปลี่ยนไม่ได้ มหาวิทยาลัยสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมแต่ควรคำนึงถึงหลักการอยู่เสมอ และเมื่อปรับเปลี่ยนแล้วจะต้องไม่ขัดกับหลักการที่วางไว้

สาเหตุของปัญหาต่างๆ ดังกล่าวอยู่ที่ขาดความเข้าใจและขาดความจริงจัง ดังนั้น เมื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูแนวใหม่จากปีการศึกษา 2525 มาจนถึงปีการศึกษา 2528 เป็นเวลาถึง 4 ปี ครบวงจรการฝึกทุกชั้นตอนแล้ว อธิบดีกรมการฝึกหัดครูขณะนั้น จึงมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการปรับปรุงกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และให้กำหนดขั้นตอนการนำกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยครู เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่พบจากการทดลองมาแล้ว 4 ปี นำเสนอกรมการฝึกหัดครูเพื่อพิจารณานำเข้าสู่ที่ประชุมสภาการฝึกหัดครูให้ความเห็นชอบต่อไป

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการประสบการณ์วิชาชีพครูดังกล่าวได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ด้านเอกสาร คณะอนุกรรมการได้ปรับปรุงแก้ไขเอกสารเดิมและหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ได้นำมาจัดพิมพ์ใหม่เป็นเอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 278 เรื่อง “กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2529” เอกสารดังกล่าวนอกจากจะปรับปรุงรายละเอียดบางประการแล้วยังเพิ่มเติมเนื้อหาสาระที่จำเป็นอีก 3 บท คือ การสร้างความเข้าใจร่วมกัน แผนปฏิบัติการของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและการจัดการเพื่อดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ตรงตามหลักการยิ่งขึ้น

2. ด้านการดำเนินงาน กรมการฝึกหัดครู ได้ดำเนินการเพื่อให้วิทยาลัยครูทุกแห่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวทางใหม่อย่างจริงจังโดยครบถ้วนสมบูรณ์ ดังต่อไปนี้

2.1 เสนอมาตรการและแนวทางการเสริมสร้างคุณภาพการผลิตครู ด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พ.ศ. 2529 ให้ที่ประชุมสภาการฝึกหัดครูพิจารณาเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2529 ที่ประชุมสภาการฝึกหัดครูพิจารณาแล้วมีมติให้ความเห็นชอบและให้วิทยาลัยครูทุกแห่ง ดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตามมาตรการและแนวทางดังกล่าว ตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นไป

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเสริมสร้างคุณภาพการผลิตครู ด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและให้คณะกรรมการชุดนี้ร่วมกับสภวิทยาลัยครูทุกแห่งจัดทำโครงการประชุมผู้บริหารวิทยาลัยครูระดับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าศูนย์/สำนักและหัวหน้าภาควิชา/ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและนำไปดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพตามมติของที่ประชุมสภาการฝึกหัดครูต่อไป

2.3 ประสานงานกับกรมต้นสังกัดผู้ใช้ครู เพื่อให้เกิดความร่วมมือในระดับกรมที่จะหาแนวทางเอื้ออำนวยส่งเสริมสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด โดยถือว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันที่จะช่วยกันฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่นักศึกษาครู เพื่อให้พร้อมที่จะออกไปเป็นครูคนใหม่ที่มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติโดยส่วนรวม

2.4 ให้สหวิทยาลัยครูทุกแห่ง ช่วยกันจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้นมา โดยนำเอกสารกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มาจัดทำรายละเอียดเป็นแนวทางการจัด ประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ได้มีคู่มือทางการดำเนินงานสะดวกขึ้นและถูกต้อง ตรง ตามหลักการยิ่งขึ้นด้วย

3. ด้านหลักสูตร ในปีการศึกษา 2529 อธิบดีกรมการฝึกหัดครูได้มอบหมายให้หน่วย ศึกษานิเทศก์ปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษา โดยมุ่งเน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้น จึงได้เกิดกลุ่มวิชา ปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้นมาอีกกลุ่มหนึ่งและได้นำขึ้นตอนต่างๆ ทั้ง 4 ขั้นตอนของ ประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาจัดมาเป็นรายวิชาทั้งหมด ทำให้วิทยาลัยครูทุกแห่งต้องจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาทุกขั้นตอนตามหลักสูตรและเมื่อกระจัดกระจายไปหลายภาคเรียน ทุกปีตลอดหลักสูตร ตั้งแต่ปีแรกจนถึงปัจจุบันก็ไม่เกิดปัญหาการลงทะเบียนเรียนวิชาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูภาคปฏิบัติเหมือนแต่ก่อนอีกด้วย

โครงสร้างของรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถาบันการฝึกหัดครูที่สังกัด กรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู, 2529 : 4 -12)

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกรมการฝึกหัดครู มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยสร้าง เสริมคุณภาพของการผลิตครู ได้อย่างรวดเร็ว

1. ช่วยให้นักศึกษาครูมีความมั่นใจ มีความคุ้นเคยและมีการพัฒนาตนให้เข้ากับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้อย่างรวดเร็ว
2. ช่วยให้นักศึกษาครูได้ฝึกปฏิบัติ ควบคู่กับการเรียนทฤษฎีทั้งในด้านเนื้อหาสาระและ เทคนิควิธีต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา จนเกิดความเข้าใจและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของ ครูหรืออาจกล่าวได้ว่า เรียนรู้จากการกระทำ
3. ช่วยให้นักศึกษาครูได้ฝึกปฏิบัติ ทั้งในส่วนของรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพครูและในส่วนที่ ปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของครูโดยตรงอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดความคุ้นเคย
4. ช่วยให้นักศึกษาครูได้ปฏิบัติในกิจกรรมที่เสริมสร้างให้เกิดความรักและความศรัทธาใน วิชาชีพครู รวมทั้งในกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นครู ซึ่งจะยึดเป็นหลักในการปฏิบัติ หน้าที่ให้ถูกต้องและให้เป็นแบบอย่างที่ดี
5. ช่วยให้นักศึกษา ครู ได้พัฒนาตนเองไปที่ละน้อยจากการฝึกทำทั้งในสถานการณ์จริงและ ในสถานการณ์จำลอง จนเกิดความมั่นใจในตนเองแลฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
6. ช่วยให้นักศึกษา ครู ได้พัฒนาตนเองและฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูกับหน่วยงานผู้ใช้ ครูโดยตรง จึงทำให้เกิดการประสานสัมพันธ์ในงานการผลิตครูได้ทันทีกับงานของผู้ใช้ครู ได้เป็นอย่างดี

จากจุดหมายของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพดังกล่าว ทำให้มีการเน้นให้นักศึกษามีสมรรถภาพตรงทั้ง 3 ด้าน คือ

1. สมรรถภาพทางด้านความรู้ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูทางด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ที่จะนำไปใช้ในการสอนโดยตรง ความรู้ในวิชาชีพครูที่จะให้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและความรอบรู้อื่นๆ ที่จะเป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู
2. สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการนำความรู้ไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูทางด้านงานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนา และพัฒนาสังคม
3. สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนให้ตั้งมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความรัก ความศรัทธาในอาชีพครูมีความตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติและให้มีจิตสำนึกในการพัฒนาสังคมหรือชุมชน

ประเด็นที่ 3 ประวัติความเป็นมาของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรีตั้งอยู่ ณ เลขที่ 111 หมู่ 1 ถนนสุขุมวิท ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ อยู่ติดกับสนามกีฬาจังหวัดชลบุรี เป็นสถาบันด้านพลศึกษาประจำภาคตะวันออก และได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีสถานะเป็นวิทยาเขตของสถาบันการพลศึกษาตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ความเป็นมาก่อนเป็นสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรีนั้นเริ่มตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะขยายวิทยาลัยพลศึกษาซึ่งเดิมมีเพียงแห่งเดียวในส่วนกลางออกสู่ส่วนภูมิภาคตามเขตการศึกษาต่างๆ ทั้ง 12 เขตการศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีจึงถูกตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2517 จัดเป็นอันดับที่ 4 ของวิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาคและจัดเป็นอันดับที่ 5 ของวิทยาลัยพลศึกษาทั้งหมด ในปีการศึกษา 2532 วิทยาลัยครูณะเชิงเทราและวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีได้ร่วมมือทางวิชาการผลิตบุคลากรหลังอนุปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) และโปรแกรมวิชาวิทยาการสุขภาพ (การดูแลเด็กและผู้สูงอายุ) ในปีการศึกษา 2535 ได้พัฒนาหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์ขึ้นมาใหม่เป็นหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์สายวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) และโปรแกรมวิทยาศาสตร์สุขภาพ (การส่งเสริมสุขภาพเด็ก) ในปีการศึกษา 2538 กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีขยายบทบาทของสถาบันการศึกษาเฉพาะทางให้ทำหน้าที่เป็นวิทยาลัยชุมชนอีกบทบาทหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือจบจากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับเพื่อผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือและระดับ

ช่างเทคนิคหรือระดับชำนาญเฉพาะทางให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นและภูมิภาคเพื่อเป็นศูนย์กลางให้บริการด้านการศึกษาและการพัฒนาอาชีพสู่ประชาชนทั้งนี้โดยเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรระยะสั้นในปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีได้ร่วมมือทางวิชาการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตโปรแกรมพลศึกษา (กศ.บ.) กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาพลศึกษาภาคพิเศษ ในวันที่ 9 ตุลาคม 2545 ได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในส่วนของกรมพลศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมหมวด 5 มาตราที่ 24 มาเป็นของสามนักพัฒนาการกีฬาและนันทนาการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีได้รับการสถาปนาเป็น สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548 และมีผลใช้บังคับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2548 เปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี 3 คณะดังนี้

1. คณะศึกษาศาสตร์
2. คณะศิลปศาสตร์
3. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ

สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรีมี นายวิชัย ศรีตะปัญญะ เป็นรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต คนแรกในปี พ.ศ. 2555 ได้มีพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2555 ทำให้สถาบันการพลศึกษาสามารถจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรีได้ในปีการศึกษา 2557 สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรีได้เปิดสอนในระดับปริญญาโท จำนวน 2 หลักสูตรคือหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกีฬาและนันทนาการ ปัจจุบันสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี มีนายปรีชา ศรีเขียวพงษ์ เป็นรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต

3.2 โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต

1. สาขาวิชาพลศึกษา
 - โปรแกรมวิชาพลศึกษา
 - โปรแกรมวิชาพลศึกษา (ต่อเนื่อง)
 - โปรแกรมพลศึกษาสำหรับคนพิการ
 - โปรแกรมพลศึกษาสำหรับคนพิการ (ต่อเนื่อง)

2. สาขาวิชาสุขศึกษา

- โปรแกรมวิชาสุขศึกษา
- โปรแกรมวิชาสุขศึกษา (ต่อเนื่อง)

3. สาขาวิชานันทนาการ

- โปรแกรมวิชานันทนาการ

สาระสำคัญของหลักสูตร

หลักการ

หลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา ยึดมาตรฐานวิชาการแล่วิชาชีพระดับอุดมศึกษามุ่งผลิตกำลังคนตามความต้องการของท้องถิ่น สอนคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งเป็นนักวิชาการทั้งวิชาชีพและวิชาชีพขั้นสูงทางด้านพลศึกษา และยึดหลักความร่วมมือกับสถานศึกษาองค์กรชุมชน นำไปสู่การพัฒนาให้เกิดการก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพและด้านคุณธรรม

จุดหมาย

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรู้เทคนิคเฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. มีทักษะในการจัดงานอาชีพ สามารถดำเนินงานอาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
4. มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ
5. มีโลกทัศน์ที่กว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
6. เป็นพลเมืองที่ดี มีความตระหนักต่อการพัฒนาตนเอง และเป็นผู้นำการพัฒนาสังคม
7. ความเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาสุขศึกษา และสาขาวิชานันทนาการ ประกอบด้วยหมวดวิชาและกลุ่มวิชาดังนี้

1. หมวดเรียนวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หมายถึงวิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน เพื่อให้เกิดความรู้อย่างกว้างขวาง และรอบรู้ในสิ่งที่จำเป็น เพื่อพัฒนาและเสริมสร้าง

คุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีให้แก่บัณฑิต ให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

- 1.1 กลุ่มวิชาภาษา
- 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หมวดวิชาเฉพาะ (specialized Education) หมายถึง วิชาเฉพาะทางใดทางหนึ่ง ที่นักศึกษาแต่ละคนจะเลือกเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ รู้เทคนิคและเข้าใจกระบวนการของงานอาชีพ และมีเจตคติที่ดีที่ต่อกงานอาชีพ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มวิชา คือ

- 2.1 กลุ่มวิชาชีพครู รวมถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 2.2 กลุ่มวิชาชีพเฉพาะด้าน

3. หมวดวิชาเลือกเสรี (Elective) หมายถึง วิชาที่ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้โลกทัศน์กว้างขึ้น

ประเด็นที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

เกียรติวัฒน์ วัชฎากาญจน์ (2553 : ก-ข อ่างใน จิราวัฒน์ ขจรศิลป์, วโรดม ลดาวรรษ และ กิตติภักดิ์ วิทยาภรณ์ 2557) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา อาจารย์นิเทศ และอาจารย์ที่เลี้ยงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 4 วิทยาเขต ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาด้านการปฐมนิเทศ การสัมมนา และการปัจฉิมนิเทศและด้านการเรียนการสอน วิชาพลศึกษามีสภาพปัญหาในระดับน้อย ด้านการเรียนการสอน วิชาสุขศึกษาและด้านการจัดโครงการส่งเสริมพลศึกษาและสุขศึกษา มีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีสภาพปัญหาในระดับมาก สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศด้านการปฐมนิเทศ การสัมมนา และการปัจฉิมนิเทศ มีสภาพปัญหาในระดับน้อย ด้านการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา และด้านการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา มีสภาพปัญหาในระดับมาก ด้านการจัดโครงการส่งเสริมพลศึกษาและสุขศึกษามีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีสภาพปัญหาในระดับมากที่สุด สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาและด้านการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษามีสภาพปัญหาในระดับมากด้านการจัดโครงการส่งเสริมพลศึกษาและสุขศึกษามีสภาพปัญหาในระดับ

ปานกลาง ด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีสภาพปัญหาระดับมาก และด้านคุณลักษณะความเป็นครู มีสภาพปัญหาระดับปานกลาง

จิราวัฒน์ ขจรศิลป์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี 3) เสนอแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2557 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 119 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 17 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 119 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ANOVA และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่าสภาพปัญหาในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ตามความคิดเห็นของทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และอาจารย์พี่เลี้ยงโดยรวมทุกด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางความต้องการในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ตามความคิดเห็นของทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และอาจารย์พี่เลี้ยง โดยรวมทุกด้าน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ตามความคิดเห็นของทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ตามความคิดเห็นของทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stake-holder) ควรสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community of Practice) ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบบันประสภารณ์ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการจัดการบริหารชั้นเรียน (Classroom management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

ชชาติ บุญยั้ง (2546) ได้ศึกษาสมรรถนะในการเป็นผู้นำของบุคลากรในโรงเรียน มงฟอร์ต วิทยาลัย แผนกประถม อำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพของบุคลากรกับสมรรถนะในการเป็นผู้นำ ตลอดจนศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะในการเป็นผู้นำของบุคลากรพบว่า สมรรถนะในการเป็นผู้นำของบุคลากรโดนภาพรวมมีสมรรถนะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

ด้านปัญญา ด้านความซื่อตรง ด้านความไวในเชิงจัดการ ด้านความไวในการคิด ด้านความแกร่ง และด้านวิถีมงฟอร์ต อยู่ในระดับมาก เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่สูงสุดในปัจจุบัน ตำแหน่งสูงสุดที่เคยได้รับในการเป็นผู้ร่วมบริหาร อัตราเงินเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน และการได้รับรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครูของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีสมรรถนะในการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน แต่การยอมรับจากเพื่อนร่วมงานที่แตกต่างกันมีสมรรถนะในการเป็นผู้นำแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานในระดับดี จะมาสมรรถนะในการเป็นผู้นำแตกต่างกับบุคลากรที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานในระดับดี และปานกลาง ส่วนความต้องการพัฒนาสมรรถนะในการเป็นผู้นำของบุคลากร คือ ด้านปัญญา โดยบุคลากรต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้ภายในโรงเรียน การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์มากที่สุด

จิตติมา อัสวพรหมธาดา และคณะ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการ ภาคอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ภาควิชาการจัดการเทคโนโลยี การผลิตและสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างคือ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับภาควิชาในการรับนักศึกษาเข้าไปฝึกงาน และอีกส่วนมาจากสถานประกอบการที่มีขอบข่าย ตรงกับหลักสูตรของภาควิชาที่จะสามารถจัดนักศึกษาออกไปฝึกงานรวมทั้งสิ้น 100 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า แบบสอบถามที่สมบูรณ์มีเพียงร้อยละ 94 สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ยินดี รับนักศึกษาสหกิจ และจากการประเมิน ของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร หรือหัวหน้าฝ่ายบุคคล และกลุ่มวิศวกร หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค กลุ่มผู้ประเมินทั้งสองกลุ่ม มีความต้องการนักศึกษา ที่มีคุณลักษณะด้านทัศนคติและพฤติกรรม โดยเน้นมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ค่าเฉลี่ยความต้องการรวม 2 กลุ่มอยู่ที่ ระดับมาก (4.42) รองลงมาคือ ด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ย ความต้องการระดับปานกลาง (3.55) และ คุณลักษณะด้านความรู้ของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลาง (3.52)

ตามพ์ สุขสุวานนท์ และคณะ (บทคัดย่อ 2556) ได้ทำการศึกษา การประเมินสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพรการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 116 ข้อ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะผู้วิจัยด้วยการให้กลุ่มประชากร จากอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 103 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ

ทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 45-54 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งวิทยฐานะครูชำนาญการ อันดับ คศ.2 มีหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

2. ผลการพัฒนาการประเมินสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพรพบว่า สมรรถนะทั้ง 5 ด้าน องค์ประกอบทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3. ผลการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีดังนี้

3.1 สมรรถนะที่ 1 ด้านการปฏิบัติตน และคุณลักษณะความเป็นครู มีองค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) รับผิดชอบต่อหน้าที่และมีจรรยาบรรณของครู 2) มีระเบียบวินัยปฏิบัติตามข้อบังคับของโรงเรียนและสถาบัน 3) ปฏิบัติงานตรงตามเวลา

3.2 สมรรถนะที่ 2 ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู มีองค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) ดูแลการเข้าแถวการเคารพธงชาติของนักเรียนในช่วงเช้าเป็นประจำ 2) ปฏิบัติหน้าที่ครูเต็มเวลาได้อย่างสม่ำเสมอ และ 3) ขออนุญาตออกนอกสถานที่ทุกครั้ง

3.3 สมรรถนะที่ 3 ด้านการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) มีเนื้อหาที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นสอน ชั้นฝึก และนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม และ 3) กิจกรรมการเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นไปตามลำดับ และเหมาะสม

3.4 สมรรถนะที่ 4 ด้านการดำเนินกิจกรรมการสอน มีองค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) สามารถสาธิตทักษะได้ถูกต้อง 2) มีการตัดสินอย่างยุติธรรม และ 3) มีการอบอุ่นร่างกายถูกต้องเหมาะสม

3.5 สมรรถนะที่ 5 ด้านความรู้ความสามารถ มีองค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) มีการแนะนำด้านสุขภาพและการออกกำลังกาย 2) ผ่านการอบรมด้านกีฬาหรือด้านวิชาชีพ และ 3) เป็นนักกีฬา ผู้ตัดสินหรือผู้ฝึกสอนกีฬา

วรรณดา ตั้งศุภกิจกำจร (2544) ได้ทำการศึกษาสมรรถนะของครูตามการรับรู้ และความคาดหวังของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคาดหวังของนักเรียนกับการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะของครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .011 ในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านวิชาการ

ด้านการปกครองนักเรียน ด้านบุคลิกภาพ และด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครู

2. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อสมรรถนะของครู กับการรับรู้ตนเองของครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .011 ในด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการปกครองของนักเรียนและด้านบุคลิกภาพ

3. ความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะครู กับการเรียนรู้ตนเองของครู มีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการปกครองของนักเรียน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในด้านบุคลิกภาพและด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครู ตามลำดับ

4. การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะของครู กับการรับรู้ตนเองของครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านการปกครองนักเรียน ด้านบุคลิกภาพ และด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครู

สุจิตรา บัวหมื่นไวย (2557) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินสมรรถนะนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์และการประเมินสมัยใหม่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์และการประเมินสมัยใหม่ ปีการศึกษา 2556 ตามการประเมินของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา และการประเมินตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินสมรรถนะของนักศึกษาสำหรับอาจารย์และแบบประเมินตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลโดย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ทั้งจากการประเมินของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาประเมินตนเอง เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะจากมากไปน้อย สมรรถนะที่อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 6 สมรรถนะ คือ 1. การทำงานเป็นทีม 2. การมีจริยธรรม ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ 3. การใช้เทคโนโลยีในการเรียนและชีวิตประจำวัน 4. ความรู้ความเข้าใจในสถิติและการวิจัย 5. ทักษะการวิเคราะห์ 6. ความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐศาสตร์ สมรรถนะที่อยู่ในระดับดี จำนวน 8 สมรรถนะ คือ 1. การสื่อสารและ นำเสนอ 2. ความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์แผนงานและโครงการ 3. การคิดเชิงระบบ 4. การเรียนรู้ตลอดเวลา (ทันเหตุการณ์) 5. ความรู้ความเข้าใจในการบริหารแผนงานและโครงการ 6. ความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการองค์กรพื้นฐาน 7. ความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ด้านการเงินและการบัญชี 8. ความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลแผนงานและโครงการ และสมรรถนะที่อยู่ในระดับพอใช้ คือ การใช้ภาษาอังกฤษ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Rickman and Hollowell (1981:176-179) ได้ออกแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของความล้มเหลว ในการสอนของศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้แบบสอบถามอาจารย์นิเทศ จำนวน 17 คน และครูพี่เลี้ยงจำนวน 254 คน ซึ่งอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเหล่านี้จะมีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในความดูแลของตนอย่างน้อย 1 คน พบว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นสาเหตุของความล้มเหลว เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมและวินัยในห้องเรียน
2. ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน
3. ปัญหาเรื่องวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม
4. ขาดความตระหนักในเรื่องความสำคัญของวิชาชีพ
5. ขาดบุคลิกภาพที่ดี
6. ไม่เอาหน้าที่ของตนและมีความล้มเหลวในการเพิ่มพูนความสามารถ
7. วางตัวไม่เหมาะสมกับสังคมภายในโรงเรียน

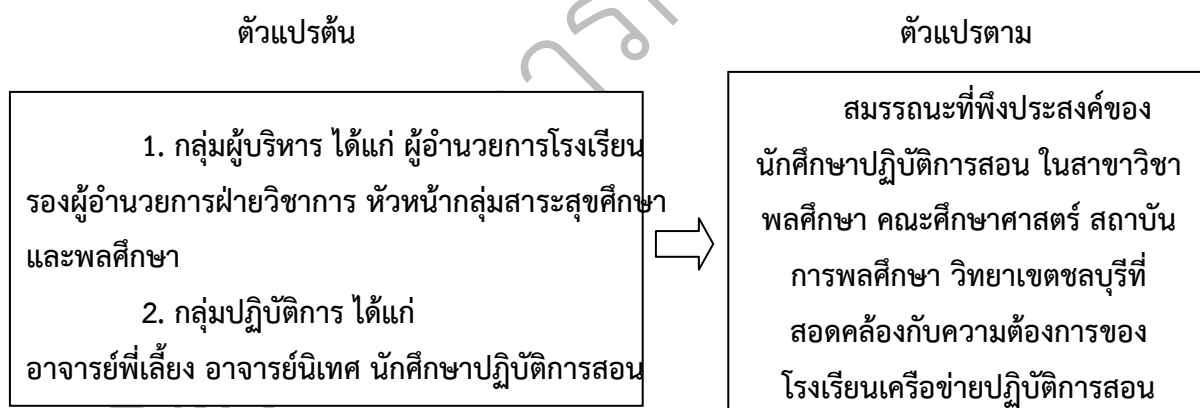
ซีเลียส ซีเซค, โคคาส เซคตาส,(SerefCieek , KocakSettar : 2002) ได้จำทำวิจัยศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา” ซึ่งคุณลักษณะทางการภาพที่ดีครูพลศึกษานั้น นอกจากทักษะความสามารถที่จะสอนกีฬาเหล่านี้ได้แล้ว ควรจะต้องความสามารถในการดำเนินการจัดการกีฬาได้ ควรพัฒนาทักษะการเรียนการสอนเช่นเดียวกับทางการภาพและการดำเนินการเรียนการสอนพบว่า การสอนวิชาพลศึกษา ควรมีการเตรียมการสอนก่อน จะได้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมได้เหมาะสม เมื่อเริ่มสอนในบทเรียนและเวลามากขึ้นสำหรับทักษะ การมีส่วนร่วมของนักเรียนจะทำให้เกิดประสิทธิผลของนักเรียน พบว่ามีความสามารถในหลักสูตรการปฏิบัติในโปรแกรม PETE ขั้นตอนต่อไปของการดำเนินการเป็นการสาธิตของตัวนักศึกษากายภาพของครู ควรจะสามารถแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องของการเรียนการสอนวิธีสอนทักษะทางกายไม่ได้เป็นเนื้อหาหลัก เน้นที่จะพัฒนาของนักเรียนโดยเลือกกิจกรรมการอบอุ่นร่างกายและเสริมสร้างสมรรถภาพที่ดีขึ้นให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน การค้นพบเหล่านี้ทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในวัตถุประสงค์ของการจัดระเบียบและเนื้อหาของ การฝึกหลังสูตรในโปรแกรมสำหรับการจัดเตรียมการสอนที่พร้อม จะทำให้ครูเกิดความเชื่อมั่น การจัดการห้องเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีประสิทธิภาพ การแนะนำในการศึกษานี้ นักเรียนจะพบ วิธีการสอนระหว่างการเรียนการสอนกีฬาประเภทบุคคลและทีมจะช่วยในการพัฒนานักเรียนให้สนุกสนานจะทำให้มั่นใจได้ว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถมากในความรู้ของการเล่นกีฬา

ออกุซอซเบกิ (Oguzozbek : 2001) ได้วิจัยศึกษาเรื่อง “จริยธรรมและความเป็นมืออาชีพของครูพลศึกษา” ตามผลของการสำรวจก็ตั้งใจว่า ครูการศึกษาด้านอื่นๆ ในมหาลัย ได้ให้ความคิดเห็น

ต่างกันอย่างเต็มที่ กับจริยธรรมสำหรับครูพลศึกษาในโรงเรียนตามเพศและค่าเฉลี่ยระดับ อย่างไรก็ตามจะสังเกตเห็นว่าพวกเขาคิดแตกต่างกันในบางจริยธรรมตามตัวแปรเหล่านี้หลักการที่ครูพลศึกษาควรให้คุณค่ากับความคิดเห็นของนักเรียน ในช่วงบทเรียนและไม่ควรดูถูกนักเรียนของเขา / ครูพลศึกษาไม่ควรอนุญาตให้มีการทดลองยาเสพติดที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียน / สร้างให้นักเรียนมีความอดทนเมตตา ควรพัฒนาจิตใจ อารมณ์และสังคมของนักเรียน พร้อมกับทักษะทางการภาพของนักเรียน ในขณะที่การประเมินความสำเร็จของพวกเขา และที่ควรประเมินความสำเร็จของนักเรียนนอกคตมากกว่าผู้ที่อยู่ในชั้นเรียนครูพลศึกษาควรให้ความสำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียน / ครูพลศึกษาไม่ควรแสดงการกระทำความรุนแรงที่มีต่อนักเรียน / ครูพลศึกษาควรให้รางวัลตอบแทนพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนจากกิจกรรมที่เสริมความรู้ โดยการให้รางวัล จะเป็นเครื่องสำคัญและมีประโยชน์การศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งหมด 612 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษาจำนวน 264 คนซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 88 คน
 - 1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 88 คน
 - 1.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษาจำนวน 88 คน
2. กลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 348 คน ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 146 คน
 - 2.2 อาจารย์นิเทศ จำนวน 26 คน
 - 2.3 นักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 176 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งหมด 612 คน จากตารางสำเร็จรูปของ เคซีและมอร์แกรนด์ (1970 อ้างใน ธีรฤทธิ เอกะกุล 2543) และบวกเพิ่ม 10% เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 256 และใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ โควตา สามารถสรุปจากตารางได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (Pop)	จำนวน (Sam)
1.	กลุ่มผู้บริหารจำนวน 264 คน		
	- ผู้อำนวยการ	88	37
	- รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	88	37
	- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา	88	37
2.	กลุ่มปฏิบัติการจำนวน 348 คน		
	- อาจารย์ที่เลี้ยง	146	61
	- อาจารย์นิเทศ	26	11
	- นักศึกษาปฏิบัติการสอน	176	73
	รวม	612	256

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการวิจัยมาผนวกเข้าด้วยกันเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนน เพื่อแปลความหมายของแบบสอบถาม 5 ระดับ (ประคอง กรรณสูตร. 2538: 77) ดังนี้

5	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะมากที่สุด
4	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะมาก
3	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะปานกลาง
2	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะน้อย
1	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะน้อยที่สุด

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยตาม
เกณฑ์จุดกึ่งกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) มีการแปลผลดังนี้
(ประคอง กรรณสูตร. 2538: 77)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	นักศึกษามีสมรรถนะน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับ
การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
เครือข่ายปฏิบัติการสอน

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสรุปจากองค์ประกอบของ
สมรรถนะของแมคเคลแลนด์ (David C.McClelland : 1973) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้
1)ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง 4) ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัว
ของบุคคล 5) ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ โดย ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลหาแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อหารูปแบบในการสร้างเครื่องมือ
3. สรุปขอบเขตในการศึกษาค้นคว้าวิจัยตามกรอบแนวคิดการวิจัย
4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างเป็นแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อ

ตรวจสอบความเที่ยงตรง และนำคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) จะได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.83

2. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจคุณภาพ ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ติดต่อโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน และอาจารย์นิเทศในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการทำ การวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งทางไปรษณีย์ และส่งด้วยตนเอง

3.3 รับแบบสอบถามคืน และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

3.4 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามลำดับดังนี้

4.1 นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 นำข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอนมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน เป็นแบบปลายเปิด ใช้วิธีการรวบรวมสรุปแบบรายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มปฏิบัติการ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของข้อมูลจากสมรณะตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถาม โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลจากสมรณะตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถาม โดยใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน
ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี
ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะ
ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการ
พลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน
ตอนที่ 3 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะ
ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการ
สอนแบบปลายเปิด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ข้อมูลทั่วไป	
	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มผู้บริหาร		
ผู้อำนวยการ	37	14.45
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	37	14.45
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	37	14.45
สุขศึกษาและพลศึกษา		
กลุ่มปฏิบัติการ		
อาจารย์พี่เลี้ยง	61	23.83
อาจารย์นิเทศ	11	4.30
นักศึกษาปฏิบัติการสอน	73	28.52

จากตาราง 2 จะเห็นว่า ผู้อำนวยการ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 อาจารย์พี่เลี้ยง 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.83 อาจารย์นิเทศ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 นักศึกษาปฏิบัติการสอน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.52

ตอนที่ 2 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอนของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านความรู้

สมรรถนะด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ผลการวิเคราะห์
1. แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.27	0.66	มาก
2. ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล	4.26	0.68	มาก
3. เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ	4.38	0.60	มาก
4. วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.73	มาก
5. ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ	4.27	0.71	มาก
6. พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพ	4.24	0.68	มาก
7. สามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ	4.32	0.69	มาก
8. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา	4.21	0.73	มาก
9. สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้	4.30	0.73	มาก

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน เครือข่ายปฏิบัติการสอนของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านความรู้ (ต่อ)

สมรรถนะด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
10. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล ทางการศึกษา และทางพลศึกษา	4.29	0.67	มาก
11. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพล ศึกษาได้	4.11	0.77	มาก
12. มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์	4.27	0.65	มาก
13. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับ เนื้อหาที่สอน	4.16	0.75	มาก

จากตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ มีสมรรถนะ มากทุกข้อ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านทักษะ

สมรรถนะด้านทักษะ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย	4.36	0.75	มาก
2. มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาอังกฤษ	3.73	0.77	มาก
3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.24	0.66	มาก
4.มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ	3.72	0.64	มาก
5. สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้	3.82	0.69	มาก
6. มีทักษะในการใช้ สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน	4.12	0.76	มาก
7. มีทักษะในการทำงานเป็นทีม	4.68	0.51	มากที่สุด
8. มีความเป็นผู้นำ	4.50	0.63	มากที่สุด
9. มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล	4.60	0.53	มากที่สุด
10. มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทย และกีฬาสากล	4.47	0.57	มาก
11.มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการ แข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล	4.49	0.59	มาก
12. เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา	4.51	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มีค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ มีสมรรถนะมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้	4.28	0.53	มาก
2. สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้	4.08	0.61	มาก
3. มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ	4.41	0.69	มาก
4. มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	4.33	0.61	มาก
5. เป็นคนรักคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น	4.36	0.58	มาก
6. มีการประเมินตนในการดำเนินชีวิต	4.32	0.61	มาก
7. สามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับการพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย	4.49	0.64	มาก
8. สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้	4.40	0.64	มาก
9. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน	4.52	0.62	มากที่สุด
10. ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	4.46	0.67	มาก
11. ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน	4.58	0.53	มากที่สุด
12. ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ	4.64	0.57	มากที่สุด
13. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน	4.39	0.59	มาก
14. ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของตนเอง	4.35	0.61	มาก
15. ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น	4.42	0.58	มาก
16. ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด	4.48	0.60	มาก
17. เป็นคนมองโลกในแง่บวก	4.44	0.61	มาก
18. มีความสุขในการดำเนินชีวิต	4.52	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.64 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด และสมรรถนะเรื่อง มีความสุขในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ย 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง มีสมรรถนะมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน และ มีความสุขในการดำเนินชีวิต ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น	4.52	0.50	มากที่สุด
2. สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลาย ในเวลาอันรวดเร็ว	4.18	0.61	มาก
3. สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อ ยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้	4.24	0.59	มาก
4. มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงาน	4.45	0.55	มาก
5. มีความสามารถในการปรับตนเองให้ทำงานได้ใน ลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน	4.30	0.58	มาก
6. สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนไป	4.40	0.56	มาก
7. แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.62	0.57	มากที่สุด
8. สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อ ผู้พบเห็น	4.56	0.55	มากที่สุด
9. พุดจาไพเราะ และชัดเจน	4.48	.0.57	มาก
10. มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ	4.68	0.51	มากที่สุด
11. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม	4.48	0.59	มาก
12. ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี	4.52	0.59	มากที่สุด
13. มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็ม เวลา	4.45	0.68	มาก

จากตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่องแต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น มีค่าเฉลี่ย 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล มีสมรรถนะมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ สมรรถนะเรื่องแต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น และปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ	4.29	0.62	มาก
2. ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม	4.22	0.58	มาก
3. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเคารพการ ตัดสินใจของผู้อื่น	4.39	0.61	มาก
4. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	4.41	0.59	มาก
5. มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อ ต่อการทำงาน	4.46	0.70	มาก
6. มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น	4.56	0.60	มากที่สุด
7. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้ง กาย วาจา ใจ	4.52	0.63	มากที่สุด
8. มีน้ำใจนักกีฬาและปลุกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา	4.58	0.60	มากที่สุด
9. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา	4.57	0.55	มากที่สุด
10. เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	4.54	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการ
 สอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีน้ำใจนักกีฬาและปลุกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา โดยมีค่าเฉลี่ย
 4.58 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะ
 เรื่องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 0.55 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง มีความเมตตากรุณา
 ต่อนักเรียนและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามี
 สมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง ตระหนักและร่วมแก้ปัญหา

ที่เกิดขึ้นในสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ มีสมรรถนะมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ มีน้ำใจนักกีฬาและปลุกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา มีความเมตตากรุณา ต่อนักเรียนและผู้อื่น เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มปฏิบัติการ สมรรถนะด้านความรู้

สมรรถนะด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.22	0.56	มาก
2. ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล	4.17	0.62	มาก
3. เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ	4.26	0.61	มาก
4. วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.62	มาก
5. ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ	4.24	0.68	มาก
6. พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพ	4.30	0.57	มาก
7. สามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ	4.23	0.68	มาก
8. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา	4.30	0.64	มาก
9. สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้	4.28	0.66	มาก
10. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และทางพลศึกษา	4.21	0.70	มาก
11. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้	4.12	0.76	มาก
12. มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์	4.20	0.69	มาก
13. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.26	0.63	มาก

จากตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้มีค่าเฉลี่ย 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ มีสมรรถนะมาก ทุกข้อ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มปฏิบัติการ สมรรถนะด้านทักษะ

สมรรถนะด้านทักษะ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย	4.17	0.66	มาก
2. มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาอังกฤษ	3.80	0.79	มาก
3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ	4.10	0.58	มาก
4.มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ	3.95	0.68	มาก
5. สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้	3.97	0.72	มาก
6. มีทักษะในการใช้ สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน	4.07	0.66	มาก
7. มีทักษะในการทำงานเป็นทีม	4.34	0.57	มาก
8. มีความเป็นผู้นำ	4.29	0.67	มาก
9. มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล	4.36	0.62	มาก
10. มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทย และกีฬาสากล	4.39	0.65	มาก
11.มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการ แข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล	4.34	0.75	มาก
12. เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา	4.50	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มีค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ มีสมรรถนะมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มผู้บริหาร สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้	4.26	0.64	มาก
2. สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้	4.12	0.68	มาก
3. มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ	4.34	0.69	มาก
4. มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	4.34	0.64	มาก
5. เป็นคนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น	4.29	0.64	มาก
6. มีการประเมินตนในการดำเนินชีวิต	4.32	0.63	มาก
7. สามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับการพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย	4.32	0.67	มาก
8. สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้	4.40	0.63	มาก
9. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน	4.30	0.68	มาก
10. ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	4.28	0.73	มาก
11. ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน	4.37	0.62	มาก
12. ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ	4.39	0.65	มาก
13. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน	4.36	0.57	มาก
14. ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของตนเอง	4.26	0.63	มาก
15. ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น	4.30	0.62	มาก
16. ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด	4.37	0.62	มาก
17. เป็นคนมองโลกในแง่บวก	4.46	0.59	มาก
18. มีความสุขในการดำเนินชีวิต	4.29	0.67	มาก

จากตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง เป็นคนมองโลกในแง่บวก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และ ผู้รับที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบาย เหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง มีสมรรถนะมาก ทุกข้อ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มปฏิบัติการ สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น	4.34	0.68	มาก
2. สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลาย ในเวลาอันรวดเร็ว	4.15	0.63	มาก
3. สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อ ยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้	4.06	0.68	มาก
4. มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงาน	4.30	0.64	มาก
5. มีความสามารถในการปรับตนเองให้ทำงานได้ใน ลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน	4.30	0.65	มาก
6. สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนไป	4.25	0.65	มาก
7. แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.35	0.69	มาก
8. สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อ ผู้พบเห็น	4.42	0.60	มาก
9. พุดจาไพเราะ และชัดเจน	4.41	.0.63	มาก
10. มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ	4.46	0.61	มาก
11. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม	4.42	0.61	มาก
12. ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี	4.40	0.66	มาก
13. มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็ม เวลา	4.41	0.62	มาก

จากตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะ ประจำตัวของบุคคล มีสมรรถนะมาก ทุกข้อ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน ของกลุ่มปฏิบัติการ สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ผลการ วิเคราะห์
1. สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.68	มาก
2. ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม	4.24	0.70	มาก
3. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเคารพการ ตัดสินใจของผู้อื่น	4.37	0.68	มาก
4. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	4.51	0.57	มากที่สุด
5. มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อ ต่อการทำงาน	4.49	0.64	มาก
6. มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น	4.46	0.62	มาก
7. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้ง กาย วาจา ใจ	4.50	0.69	มากที่สุด
8. มีน้ำใจนักกีฬาและปลุกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา	4.57	0.62	มากที่สุด
9. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา	4.48	0.66	มาก
10. เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	4.53	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ มีสมรรถนะมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษา สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่าย ปฏิบัติการสอน แบบปลายเปิด

ข้อเสนอแนะ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ควรประกอบไปด้วย สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล และสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน กลุ่มประชากรได้แก่ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 264 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 88 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 88 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษาจำนวน 88 คน กลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 348 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 146 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 26 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 176 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเคซีและมอร์แกรนด์ จากกลุ่มประชากร 612 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 256 คน และใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา ได้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 111 คน คือ ผู้อำนวยการ จำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 37 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษาจำนวน 37 คน กลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 145 คน คือ อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 61 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 11 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการวิจัยมาผนวกเข้าด้วยกันเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน การหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) จะได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.83

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ผู้วิจัยสรุปนำเสนอสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้

กลุ่มผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ มีสมรรถนะมากทุกข้อ

กลุ่มปฏิบัติการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้มีค่าเฉลี่ย 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะ

ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ มีสมรรถนะมาก ทุกข้อ

ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ

กลุ่มผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มีค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ มีสมรรถนะมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

กลุ่มปฏิบัติการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มีค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ มีสมรรถนะมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬา

สากล และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

กลุ่มผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.64 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด และสมรรถนะเรื่อง มีความสุขในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ย 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง มีสมรรถนะมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน และ มีความสุขในการดำเนินชีวิต ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

กลุ่มปฏิบัติการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง เป็นคนมองโลกในแง่บวก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย 4.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

0.68 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต ชลบุรี ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง มีสมรรถนะมาก ทุกข้อ

ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

กลุ่มผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะ เรื่องแต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น มีค่าเฉลี่ย 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถคิดหา แนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.18 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต ชลบุรี ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล มีสมรรถนะมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ สมรรถนะเรื่องแต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น มีความสามารถ ในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น และปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

กลุ่มปฏิบัติการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก สมรรถนะเรื่อง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่นักเรียนและสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง สามารถนำ ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.06 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล มีสมรรถนะมาก ทุกข้อ

ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

กลุ่มผู้บริหาร

การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

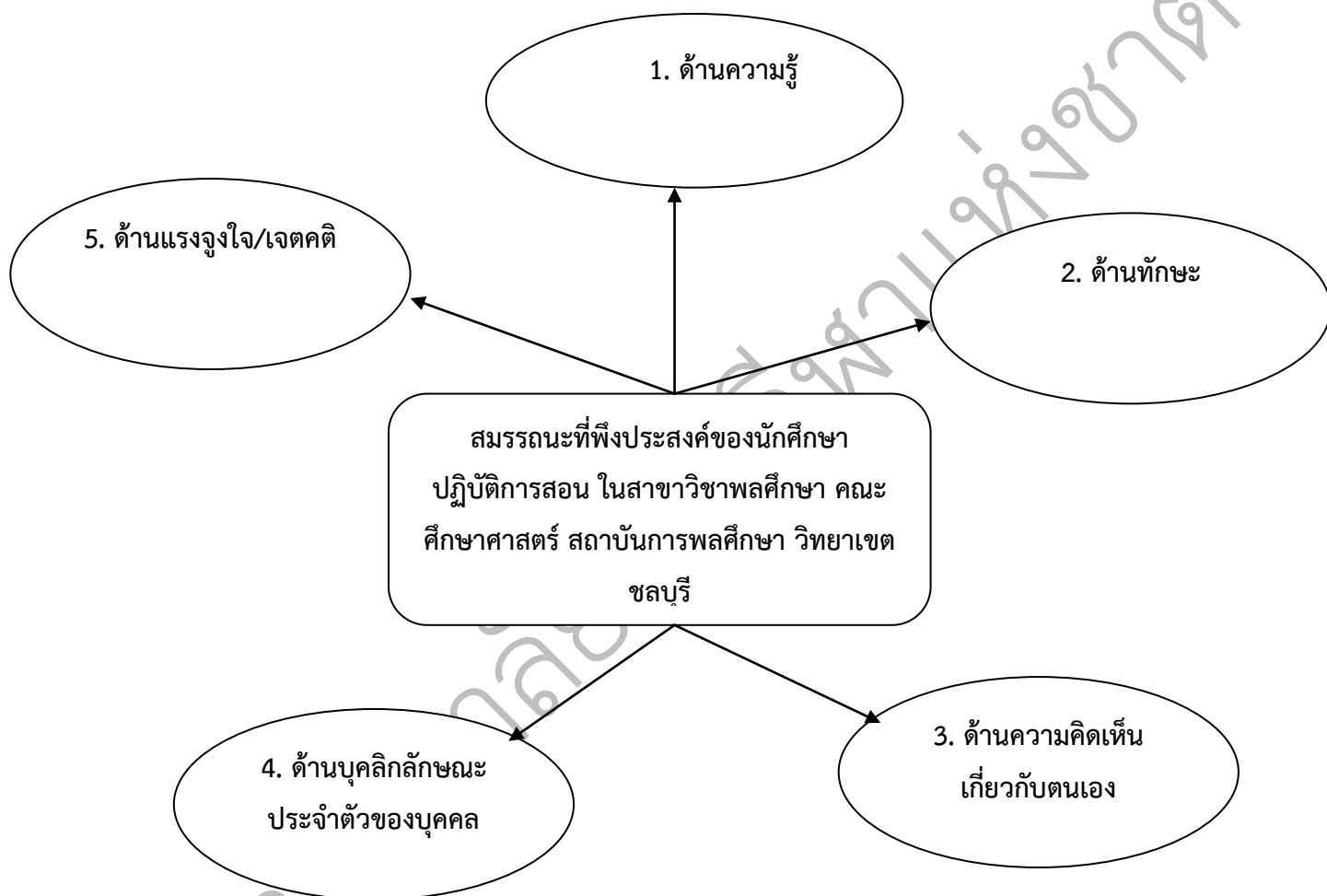
ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง มีความเมตตา กรุณา ต่อนักเรียนและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ มีสมรรถนะมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ มีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา มีความเมตตา กรุณา ต่อนักเรียนและผู้อื่น เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

กลุ่มปฏิบัติการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน

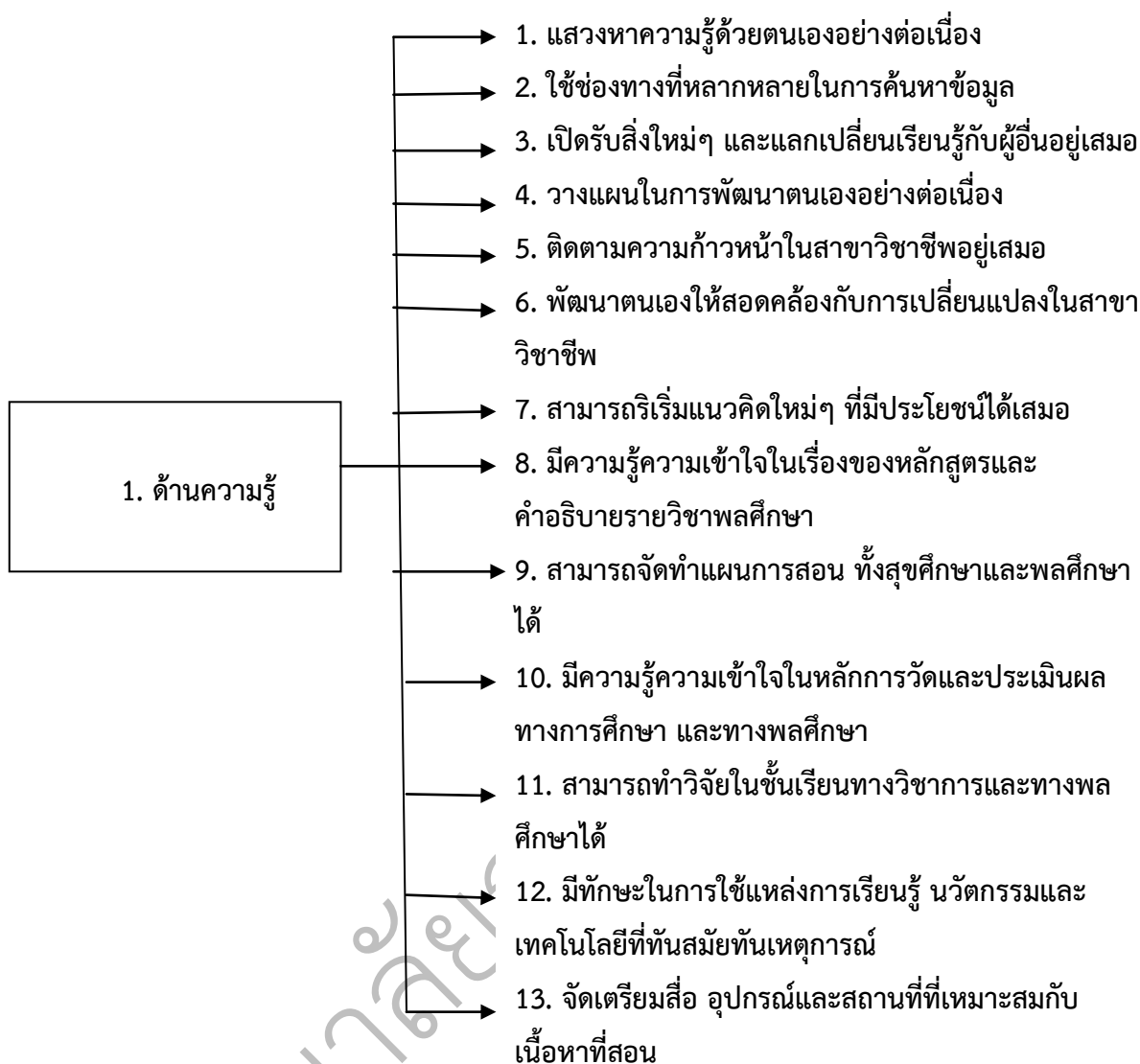
ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด สมรรถนะเรื่อง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะเรื่อง ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ผลการวิเคราะห์ นักศึกษามีสมรรถนะ มาก ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ มีสมรรถนะมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะเรื่องมีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ และประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ ส่วนข้อที่เหลือทั้งหมด อยู่ในระดับมาก

ภาพ 1 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

จากภาพ 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี ควรประกอบไปด้วย สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล และสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

ภาพ 2 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านความรู้

จากภาพ 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านความรู้ นักศึกษาควรมีสมรรถนะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพสามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และ

ทางพลศึกษา สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน

ภาพ 3 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านทักษะ

จากภาพ 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านทักษะนักศึกษาคควรมีสมรรถนะในการ มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนด้วยภาษาอังกฤษ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้ มีทักษะในการใช้ สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

ภาพ 4 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

จากภาพ 4 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง นักศึกษาควรมีสมรรถนะเรื่อง ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไข

ปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นคนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น มีการประเมินตนในการดำเนินชีวิต สามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับการพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของตนเอง ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด เป็นคนมองโลกในแง่บวก มีความสุขในการดำเนินชีวิต

ภาพ 5 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

จากภาพ 5 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล นักศึกษาควรมีสมรรถนะ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการปรับตนเองให้ทำงานได้ในลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงกายเรียบง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น พูดจาไพเราะ และชัดเจน มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็มเวลา

ภาพ 6 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

จากภาพ 6 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ด้าน
 แรงจูงใจ/เจตคติ นักศึกษาควรมีสสมรรถนะ สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ
 ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเคารพการ
 ตัดสินใจของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อ
 ท้อต่อการทำงาน มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่
 นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ มีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต
 ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน

อภิปรายผลการวิจัย

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์
 เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรีที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
 เครือข่ายปฏิบัติการสอน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 37 คน คิด
 เป็นร้อยละ 14.45 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 หัวหน้ากลุ่มสาระ
 การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 กลุ่มปฏิบัติการ ประกอบด้วย
 อาจารย์พี่เลี้ยง 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.83 อาจารย์นิเทศ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 นักศึกษา
 ปฏิบัติการสอน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.52

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้

จากการรวบรวมสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ ด้านความรู้ โดยการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม
 ปฏิบัติการ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการ

สรุปได้ว่าสมรรถนะด้านความรู้ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพสามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และทางพลศึกษา สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับ แสง วิทย์พิทักษ์ (2547 : 39-41) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ด้านการสอนต้องมีแผนการสอนพลศึกษา มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา มีการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมพลศึกษาที่ทำให้นักเรียนสนุกสนานมีรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ มีการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัย ให้มีสุขปฏิบัติหลังการเรียนวิชาพลศึกษา

จากความสอดคล้องดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสมรรถนะด้านความรู้ที่มีความสำคัญต่อคุณสมบัตินักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะ

จากการรวบรวมสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ด้านทักษะ โดยการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านทักษะของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะในการ มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนด้วยภาษาอังกฤษ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้ มีทักษะในการใช้ สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการ

เป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

ซึ่งสอดคล้องกับ แสวง วิทย์พิทักษ์ (2547 : 44-45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ด้านทักษะกีฬาพบว่า ครูพลศึกษาต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการเล่นกีฬา มีความสามารถสูงในการเล่นกีฬา และการตัดสินกีฬา

จากความสำเร็จดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสมรรถนะด้านทักษะนั้นมีความสำคัญต่อคุณสมบัติ และการผลิตนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

จากการรวบรวมสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง โดยการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะเรื่อง ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำเสนอแนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นคนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น มีการประเมินตนในการดำเนินชีวิตสามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับการพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสถาบันและโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน ยึดมั่นในกฎระเบียบของวิชาชีพ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของตนเอง ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด เป็นคนมองโลกในแง่บวก มีความสุขในการดำเนินชีวิต

ซึ่งสอดคล้องกับ ถวิล มาตรเยี่ยม (2542 : 4-6) ได้กล่าวถึงครูที่มีประสิทธิภาพควรมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู จะต้องเป็นผู้ที่รักการสอน รักวิชาชีพครูอย่างแท้จริง มีความต้องการส่งเสริมให้อาชีพก้าวหน้า มีเกียรติ และมีความปรารถนาที่จะช่วยและบริการคนอื่น

จากความสำเร็จดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง นั้นมีความสำคัญต่อคุณสมบัติ และการผลิตนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

จากการรวบรวมสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล โดยการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคลของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น สามารถคิดหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับใช้ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการปรับตนเองให้ทำงานได้ในลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น พุดจาไพเราะ และชัดเจน มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็มเวลา

ซึ่งสอดคล้องกับ อติศักดิ์ เมฆพัฒน์ และคณะ (2533). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นรายการประเมินด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลในรายการ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของมารยาท เป็นที่ยอมรับของสังคม การมีความกตัญญูกตเวที การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความเมตตากรุณา การมีความยุติธรรม และมีความรับผิดชอบในวิชาชีพที่ตนเลือก ที่จะมุ่งมั่นพัฒนาให้ก้าวหน้า อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาผลรวมของสมรรถนะแต่ละด้านทั้ง 4 วิทยาเขต พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความสอดคล้องดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้นมีความสำคัญต่อคุณสมบัติ และการผลิตนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

จากการรวบรวมสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ โดยการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มปฏิบัติการ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

จากการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีสมรรถนะ สนใจและติดตามข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ มีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน

ซึ่งสอดคล้องกับ อติศักดิ์ เมฆพัฒน์ และคณะ (2533). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจในข้อการมีความเมตตากรุณา และความรับผิดชอบในวิชาชีพที่ตนเองเลือก ในข้อการมุ่งมั่นพัฒนาให้ก้าวหน้า การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทางกายในข้อ การมีมารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจ ในข้อการมีความกตัญญูทุกเวที การมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความยุติธรรม ซึ่งมีสมรรถนะอยู่ในระดับดี

จากความสอดคล้องดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ นั้นมีความสำคัญต่อคุณสมบัติ และการผลิตนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการผลิตนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

1. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านความรู้ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ช่องทางที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอยู่เสมอ วางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาชีพสามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ได้เสมอ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาพลศึกษา สามารถจัดทำแผนการสอน ทั้งสุขศึกษาและพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และทางพลศึกษา สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนทางวิชาการและทางพลศึกษาได้ มีทักษะในการใช้แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน

2. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านทักษะของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ด้วยภาษาไทย มีความชำนาญในการสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนด้วย ภาษาอังกฤษ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย) ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ สามารถประยุกต์ความรู้ด้าน คณิตศาสตร์และสถิติ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และนำเสนอเป็นรายงานได้ มีทักษะในการใช้ สื่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ICT ประกอบการเรียนการสอน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีความเป็น ผู้นำ มีทักษะในการเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล มีทักษะในการสอน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไทย และกีฬาสากล มีทักษะในการเป็นผู้ตัดสิน ตลอดจนเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาไทยและกีฬาสากล เป็น แบบอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

3. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ สามารถนำเสนอ แนวความคิดวิธีปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุกพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและถ่ายทอด แนวความคิดดังกล่าวต่อผู้อื่นได้ มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่า ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นคนรักษาคำพูด พูดอย่างไรก็ทำอย่างนั้น มี การประมาณตนในการดำเนินชีวิต สามารถยับยั้งชั่งใจไม่เกี่ยวข้องกับการพนันและสิ่งเสพติดทั้งหลาย สามารถเป็นทั้งผู้ให้ และผู้รับที่ดีได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและโรงเรียน ปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เคยปลอมแปลง บิดเบือนข้อมูล หรือนำผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน ยึดมั่น ในกฎระเบียบของวิชาชีพ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ภายใต้ภาวะความกดดัน ยอมรับทั้งความเด่น และความด้อยของตนเอง ยอมรับทั้งความเด่นและความด้อยของผู้อื่น ยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อทำผิด เป็นคนมองโลกในแง่บวก มีความสุขในการดำเนินชีวิต

4. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น สามารถค้นหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้หลากหลาย ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้อื่นมาต่อยอดความคิดเพื่อพัฒนาปรับ ใช้ มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการปรับตนเองให้ ทำงานได้ในลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เข้า กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพเรียบร้อย วางตัวได้ เหมาะสม เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็น พูดจาไพเราะ และชัดเจน มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกาย

และจิตใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม ปรับตัวเข้ากับนักเรียนและผู้ร่วมงานได้ดี มีความรับผิดชอบเข้าสอนตรงเวลาและสอนเต็มเวลา

5. คณะศึกษาศาสตร์ควรผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของนักศึกษา ปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรมีคุณสมบัติ สนใจและติดตาม ข่าวสารในสังคมอย่างสม่ำเสมอ ตระหนักและร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม กล้าแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผลและเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน มีความเมตตา กรุณาต่อนักเรียนและผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ มีน้ำใจนักกีฬาและปลูกฝังให้เด็กมี น้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตรงต่อเวลา เสียสละอุทิศเวลาในการทำงานโดยไม่หวัง ผลตอบแทน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ในการผลิตนักศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของโรงเรียนเครือข่ายปฏิบัติการสอน

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในสาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

วศินชัย ถึงวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพลศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

2559

ลิขสิทธิ์ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

The Desirable Competencies of Students in Teaching Physical
Education majors Faculty of Education Institute of Physical
Education Chonburi Campus

Wasinchai Tungvong

A theses submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Education Program in Physical Education

Faculty of Education

Institute of Physical Education Chonburi Campus

2016

Copyright by Institute of Physical Education